

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ŽIVNOSTENSKÉ PODNIKÁNÍ SE ZAMĚŘENÍM
NA KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI**

Autor práce: Ilona Kotrbová

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: JUDr. Marie Krybusová

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Marii Krybusové za cenné rady,
podněty, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KOTRBOVÁ, I. *Živnostenské podnikání se zaměřením na koncesované živnosti: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2013. 65 s. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Marie Krybusová

Klíčová slova: podnikání, podnikatel, povinnosti podnikatelů, právní předpis, živnost, živnostenské oprávnění, živnostenský zákon.

Bakalářská práce pojednává o vývoji podnikání od historie až po současnost, následuje přehled novel živnostenského zákona, které měly zásadní vliv na právní úpravu živnostenského podnikání, včetně jejich zhodnocení. Dále jsou vysvětleny základní pojmy živnostenského podnikání k právnímu stavu k 31. 12. 2012, dílčím cílem této práce je posouzení dynamiky vývoje živnostenského práva, podmínek vzniku, změn a zániku živnostenského oprávnění. Další část práce je věnována porovnání jednotlivých právních úprav souvisejících s vybranými druhy koncesí a úvahy o možném řešení. Uvedeny jsou i vzory některých formulářů, které podnikatelům slouží ke splnění jejich oznamovacích povinností při zahájení a v průběhu živnostenského podnikání.

ABSTRACT

KOTRBOVÁ, I. *Business activities with a focus on licensed trades : Bachelor's Thesis.* The College of European and Regional Studies, o. p. s., 65 p. 2013. Supervisor of the thesis: JUDr. Marie Krybusová

Key words: enterprise, entrepreneur, duties of entrepreneurs, legal regulation, trade, trade authorization, The Trades Licensing Act.

Bachelor's Thesis presents development of undertaking from history to the present. It is followed by summary amendment to the Trade Act, which had important influence for legislation skilled trades with evaluation. Elementary terms are also skilled trades to legal status 31. 12. 2012. Component purpose of this bachelor thesis is a assessment of the dynamics the development Trade Law, conditions of formation, changes and extinction of the business licence. The next part of thesis is devoted to comparison of individual legislation, which has context with selected type of the concession. I enclose also the considerations about possible solution. In Annex there are listed templates of some forms, which are used for entrepreneurs. Those templates of forms are useful by notification obligations by start of their undertaking and during skilled trades.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 CÍL A METODIKA.....	9
2 VÝVOJ ŽIVNOSTENSKÉHO PODNIKÁNÍ	11
2.1 HISTORICKÝ VÝVOJ PODNIKÁNÍ	11
2.2 PODNIKÁNÍ OVLIVNĚNÉ 2. SVĚTOVOU VÁLKOU	12
2.3 ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON.....	14
2.4 NEJDŮLEŽITĚJŠÍ NOVELY ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA	15
3 PODMÍNKY PROVOZOVÁNÍ ŽIVNOSTI.....	18
3.1 VŠEOBECNÉ PODMÍNKY PROVOZOVÁNÍ ŽIVNOSTI.....	18
3.2 ZVLÁŠTNÍ PODMÍNKY PROVOZOVÁNÍ ŽIVNOSTI	19
3.3 POVINNOSTI PODNIKATELE	20
3.4 SUBJEKTY OPRAVNĚNÉ PROVOZOVAT ŽIVNOST	21
3.5 ROZSAH ŽIVNOSTENSKÉHO OPRAVNĚNÍ.....	22
3.6 SPRÁVNÍ POPLATKY	22
4 VZNIK ŽIVNOSTENSKÉHO OPRAVNĚNÍ	25
4.1 OHLÁŠENÍ ŽIVNOSTI	25
4.1.1 Centrální registrační místo.....	27
4.1.2 Elektronické podání JRF	28
4.2 POZITIVNÍ VYMEZENÍ ŽIVNOSTI.....	28
4.3 NEGATIVNÍ VYMEZENÍ ŽIVNOSTI	29
4.4 ROZDĚLENÍ ŽIVNOSTÍ	31
4.4.1 Ohlašovací živnosti.....	31
4.4.2 Živnosti řemeslné.....	32
4.4.3 Živnosti vázané.....	32
4.4.4 Živnost volná	33
4.4.5 Koncesované živnosti	34
4.5 PROVOZOVÁNÍ ŽIVNOSTI PROSTŘEDNICTVÍM ODPOVĚDNÉHO ZÁSTUPCE.....	35
4.6 PROVOZOVÁNÍ ŽIVNOSTI V PROVOZOVNĚ.....	36
4.7 ZÁNİK ŽIVNOSTENSKÉHO OPRAVNĚNÍ.....	37
4.8 ZÁNİK ŽIVNOSTENSKÉHO OPRAVNĚNÍ ROZHODNUTÍM	38
4.9 PŘEKÁŽKY PROVOZOVÁNÍ ŽIVNOSTI.....	40

5	KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI	42
5.1	CHARAKTERISTIKA KONCESOVANÝCH ŽIVNOSTÍ.....	42
5.2	ODBORNÁ ZPŮSOBILOST KONCESOVANÝCH ŽIVNOSTÍ.....	51
5.3	PODMÍNKY K PROVOZOVÁNÍ KONCESOVANÝCH ŽIVNOSTÍ.....	53
	ZÁVĚR.....	56
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	62
	SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	64
	SEZNAM PŘÍLOH.....	65

ÚVOD

Současná platná právní úprava živnostenského podnikání je obsažena v zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů a dále v zákoně č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů.

Živnostenský zákon je základní, obecný veřejnoprávní předpis, upravující základní vztahy podnikatelů a státu, stanovující základní podmínky podnikání. Živnostenské podnikání je definováno jako soustavná činnost, provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených zákonem.

Právo podnikat a provozovat podnikatelskou činnost je obsaženo již v článku 26 Listiny základních práv a svobod. Nejdůležitější zákony, které upravují podmínky podnikání jsou občanský zákoník, obchodní zákoník a živnostenský zákon. Jsou však ještě zvláštní zákony, upravující pravidla podnikání. Tyto zákony se týkají již konkrétně vymezených oblastí, které jsou vyloučeny z působnosti živnostenského zákona, ale mají povahu živnosti.

Podnikání nebylo vždy takové, jaké ho máme v současnosti. Jeho počátek sahá až do nejstaršího období vývoje lidské společnosti. 13. století přineslo velký rozvoj řemesel, který vrcholil ve 14. století a tím došlo k vytvoření cechů, které řemeslníky sdružovaly. Zásadním se stal živnostenský řád v roce 1859, který platil až do roku 1965 a stal se základem pro koncepci právní úpravy živnostenského podnikání na našem území a v celém Rakousku-Uhersku. V roce 1965 byl živnostenský řád zrušen zákoníkem práce č. 65/1965 Sb. Až do roku 1989 prakticky živnostenskoprávní úprava chyběla, avšak byla regulována jinými právními nástroji. Až po listopadu roku 1989 přinesl zásadní změnu zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů. Zákon se vztahoval pouze na podnikání fyzických osob a obsahoval mnoho koncepčních prvků, které se potom promítly i do živnostenského zákona, který byl přijat v roce 1991 a znamenal zásadní zlom v oblasti živnostenského podnikání.

1 CÍL A METODIKA

Cílem bakalářské práce je zhodnocení vývoje koncesovaných živností a podmínek spojených s požadavky na odbornou způsobilost k udělení koncesovaných živností. Dílčím cílem je posouzení dynamiky vývoje živnostenského práva, podmínek vzniku, změn, zániku živnostenského oprávnění a nejdůležitějších novel, které podnikání ovlivnily.

Teoreticko – metodická analýza základního problému, která bude v bakalářské práci řešena, vychází z právní úpravy živnostenského zákona č. 455/1991 Sb. - účinnost 1. 1. 1991. Vzhledem k tomu, že oblast živnostenského podnikání je řešena především v právních předpisech, není v tomto oboru vydáno mnoho odborných titulů. Toto zaměření bakalářské práce jsem si vybrala z toho důvodu, jelikož pracuji na obecním živnostenském úřadě a v oblasti živnostenského práva mám zkušenosti, které bych v této práci chtěla uplatnit.

První kapitola bakalářské práce uvádí cíl a použité metody k dosažení cíle.

Druhá kapitola je věnována vývoji živnostenského podnikání. V této části je krátkým pohledem zpracován historický vývoj podnikání a zhodnocena současná platná právní úprava živnostenského podnikání. Živnostenský zákon byl do dnešní doby nespočetně novelizován, je jedním z nejnovelizovanějších právních předpisů v historii našeho zákonodárství. Nalezneme zde nejdůležitější novely, které zásadně změnily živnostenský zákon v jeho koncepci. Jednotlivé novelizace živnostenského zákona jsou podrobeny analýzou.

Ve třetí kapitole jsou podrobně rozebrány podmínky provozování živnosti. Základním předpokladem živnostenského podnikání je splnění podmínek provozování živnosti. Živnostenský zákon rozlišuje dva druhy podmínek provozování živnosti. Všeobecné podmínky, jejichž splnění je nezbytné u všech živností. Podnikatel je musí splnit vždy a jejich splnění nelze nahradit ustanovením odpovědného zástupce, jako u zvláštních podmínek provozování živnosti. Zvláštní podmínky provozování živnosti

se vztahují k podnikateli, které musí již před ohlášením živnosti prokázat a doložit odbornou způsobilost potřebnou pro provozování takové živnosti. Tyto podmínky jsou stanoveny pouze u živností řemeslných, vázaných a koncesovaných. Dále jsou uvedeny některé povinnosti podnikatele, rozsah živnostenského oprávnění, charakterizovány subjekty oprávněné provozovat živnost a v závěrečné části této kapitoly jsou zmíněny správní poplatky.

Ve čtvrté kapitole je zpracován postup vzniku živnostenského oprávnění. Nejprve jsou vysvětleny důležité pojmy, jako je definice samotného pojmu živnosti, pozitivní a negativní vymezení živnosti, rozdělení živností, zánik živnostenského oprávnění, provozování živnosti v provozovně a zřízení centrálních registračních míst. Uvedena je možnost provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce a kapitola je zakončena objasněním překážek provozování živnosti.

Pátá kapitola je zaměřena na koncesované živnosti, jejich charakteristiku, odbornou způsobilost a další podmínky. Pomocí komparativní metody jsou zhodnoceny podmínky provozování koncesovaných živností a použitím metody analýzy jsou vymezeny odlišnosti v odborné způsobilosti koncesovaných živností.

V poslední části je celkově zhodnocen vývoj koncesovaných živností s uvedením počtu vydaných koncesí, jak na území České republiky, tak na obecním živnostenském úřadě v Příbrami a posouzena živnostenská právní úprava.

2 Vývoj živnostenského podnikání

2.1 Historický vývoj podnikání

K celkovému rozvoji podnikání patří především řemesla, která jsou a budou základem podnikání. Největší rozvoj řemesel spadá do období 10. – 15. století, kdy se stala zemědělská a řemeslná výroba ekonomickým základem státu.¹ V tomto období docházelo k nárůstu obyvatel a řemeslná výroba byla převážně soustředěna ve městech. Řemesla, která byla zastoupena nejpočetněji a nejsilněji, pracovala výhradně pro místní trh a jejich existence byla bezprostředně závislá právě na podmínkách místního trhu.² Ve 14. století se začaly formovat podle řemesel tzv. cechy, které tvořily od středověku základ živnostenské organizace a přípravy. Cechy měly původně podpůrný a společenský charakter.³ Mohou být definovány jako veřejné organizace s povinným členstvím a právo provozovat určité řemeslo měl jen člen cechu.⁴ Nejstarší dochovaná zmínka o zřízení cechu pochází z roku 1318 (cech krejčích) a z roku 1324 (cech zlatníků). Veškeré řemeslnické činnosti byly řízeny cechovními předpisy. Shromáždění celého cechu mělo právo přijímání nových mistrů, vydávání cechovního statuta a volby cechovního mistra.⁵ Vnitřní život byl řízen artikulemi, které obsahovaly zásady výrobních procesů, pravidla chování členů cechu i jejich samosprávy, v čele s cechmistry a valnou hromadou. Cechy byl stanoven rozsah výroby, objem odbytu, rovnost při nákupu surovin, nákupní ceny surovin, zákaz prodeje cizího zboží a byly jimi řešeny také otázky zaměstnanosti.

Dozírající nad cechy byl rychtář, bez jehož souhlasu se nemohlo uskutečnit shromáždění cechů. Za dohled nad cechy byla odpovědná rovněž rada a od 18. století začala do cechovního zřízení zasahovat státní moc. Cechy přinášely nepochybně své výhody, ale postupem času se projevovaly spíše jejich stinné stránky. Začaly se uzavírat a nastala stagnace výroby. V roce 1739 byly vydány generální cechovní artikule, podle kterých se měla upravit všechna cechovní statuta. Tato změna se však neprosadila

¹ MALÝ, K., SIVÁK, F. *Dějiny státu a práva v Československu do r. 1918*. Praha, 1988, s. 44.

² JANÁČEK, J. *České dějiny doba předbělohorská 1526 – 1547*. Praha, 1971, s. 86.

³ JANÁK, J., HLEDÍKOVÁ, Z. *Dějiny správy v českých zemích do roku 1945*. Praha, 1989, s. 242.

⁴ MATEŠ, P., PRŮCHA, P., FIALA, J. *Rady podnikatelkám*. Zlín, 1991, s. 6.

⁵ HLEDÍKOVÁ, Z., JANÁK, J., DOBEŠ, J. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha, 2005, s. 216.

a současně s úpadkem cechů začal také rozvoj podnikání manufaktur, které bylo podporováno státem i šlechtou.⁶ Vznik manufaktur přinesl důležitý průlom ve výrobě a obchodu a nástup tovární výroby otevřel větší možnosti pro svobodné podnikání. V počátcích vše probíhalo mimo cechovní struktury, u kterých postupně docházelo ke ztrátě jejich výsadního postavení. Manufaktury byly nejdříve rozptýlené, ale postupem času se všechny fáze výroby centralizovaly na jedno místo.

V průběhu 18. století cechy postupně ztrácely svůj význam a staly se brzdou hospodářského vývoje. V roce 1791 byl vydán generální cechovní patent, který zavedl rozdělení živností na výrobní a obchodní, kdy výrobní živnosti byly dále členěny na cechovní a necechovní.⁷ Necechovní byly rozděleny ještě na tři kategorie. Živnosti svobodné, které stačilo pouze ohlásit, živnosti koncesované, u kterých bylo potřeba získat povolení od státu a živnosti tovární, které vyžadovaly oprávnění. Živnosti obchodní byly děleny na volné a koncesní. Typická koncesní živnost byl obchod knihkupectví v Rakousku.

Oblast hospodářské politiky zaznamenala nejvýznamnější pokrok v 50. letech 19. století přípravou návrhu živnostenského řádu. Ve druhé polovině 50. let byl návrh ministra financí K. L. von Brucka přijat a vyhlášen císařským patentem z 20. prosince 1859, uveřejněným pod číslem 227/1859 ř.z., který nabyl účinnosti 1. května 1860 a stal se tak důležitým mezníkem pro rozvoj podnikání.⁸ Zásadní změnou bylo zrušení starých cechů na základě tohoto řádu. Na svou dobu byl vynikajícím věcně propracovaným právnickým dílem a jeho dílčí části byly platné až do roku 1965. Během své platnosti byl několikrát novelizován a jednou z nejdůležitějších opatření byla novela č. 39/1883, která k svobodným a koncesovaným živnostem připojila třetí skupinu živností řemeslných.

2.2 Podnikání ovlivněné 2. světovou válkou

Podnikání prodělalo za protektorátu nerovnoměrný a rozporuplný vývoj. Živnostníci hledali v souvislosti se státoprávními změnami v letech 1938-1939 nové

---

⁶ JANÁK, J., HLEDÍKOVÁ, Z. *Dějiny správy v českých zemích do roku 1945*. Praha, 1989, s. 254.

⁷ JAKUBEC, I., JINDRA, Z. a kol. *Dějiny hospodářství českých zemí od počátku industrializace do konce habsburské monarchie*. Praha, 2006, s. 60.

⁸ JAKUBEC, I., JINDRA, Z. a kol. *Dějiny hospodářství českých zemí od počátku industrializace do konce habsburské monarchie*. Praha, 2006, s. 64.

existenční možnosti a v počtu kolem 12500 opustili české pohraničí a východní část republiky.⁹ Značný zájem o založení živností se projevilo expanzí řemesel i obchodu. Registrace nových živností neprobíhala snadno, neboť pro dosavadní živnostníky představovaly nové dílny a obchody nevídanou konkurenci. Přesto však srovnáme-li počet živností koncem roku 1938 a 1939, přibýlo 17 847 živností.¹⁰

Charakter a směr zákroků do českého hospodářství byly určovány momentálními i dlouhodobými potřebami Německa. Nacisté použili systém centrálního řízení hospodářství, který měl přispět k jejich hospodářské soběstačnosti. Postoj českých podnikatelských kruhů k řízenému hospodářství nebyl jednoznačný. Podniky zůstávaly v soukromých rukou, ale pravomoc podnikatelských subjektů byla při řízení své činnosti citelně omezena.

Období nacistické okupace v letech 1939 – 1945 vedlo k závažnému hospodářskému oslabení celé republiky.¹¹ Hospodářský vývoj byl zpřetrhán přijetím mnichovského diktátu a Československo se dostalo do hluboké státní krize. Politický a ekonomický systém země byl změněn a hospodářská oblast zaznamenala likvidaci soukromého podnikání.¹²

Soukromé vlastnictví bylo po politickém převratu v únoru 1948 převáděno na státní nebo družstevní a tím nastala likvidace soukromého podnikání. Této situaci napomohlo také přijetí Ústavy v roce 1948, která prosazovala společenské vlastnictví. Podnikání bylo tehdejším politickým režimem celkově omezováno. V období socializace byla úprava podmínek týkající se podnikání soustředěna v předpisech hospodářského práva a od roku 1965 začala vláda postupně vydávat nařízení, kterými stanovila zásady pro poskytování některých služeb. Podnikání však bylo umožněno jen na základě povolení národního výboru. Ještě před účinností zákona č. 455/1991 Sb. (živnostenský zákon) současné právní úpravy živnostenského podnikání, bylo významným zlomem přijetí zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, který upravil provozování podnikatelské činnosti fyzických osob a zákona č. 103/1990, kterým byl změněn a doplněn hospodářský zákoník. Oba zákony tím přispěly k částečnému odstranění rozdílů mezi podnikání fyzických a právnických osob a došlo také k umožnění společnému podnikání fyzických osob formou obchodních společností.

---

⁹ PRŮCHA, V. *Hospodářské a sociální dějiny Československa 1918-1992*. Brno, 2004, s. 556.

¹⁰ PRŮCHA, V. *Hospodářské a sociální dějiny Československa 1918-1992*. Brno, 2004, s. 557.

¹¹ SCHELLE, K. *Vývoj české veřejné správy*. Ostrava, 2008, s. 359.

¹² Barešová, J. *Historie a současnost podnikání na Příbramsku*. Žehušice, 2003, s. 58.

2.3 Živnostenský zákon

Živnostenský zákon je základní veřejnoprávní normou, upravující podnikání. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání je označován za stěžejní právní normu, která vytváří prostor a právní rámec pro rozvoj naší ekonomiky.¹³

Vydání živnostenského zákona je opíráno o čl. 26 Listiny práv a svobod, podle kterého má:¹⁴

- každý právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost a
- podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností může stanovit pouze zákon.

Podle Listiny práv a svobod může tedy za podmínek stanovených zákonem podnikat každý. Zatímco v obchodním zákoníku je zakotvena obecná definice podnikání, v Listině práv ani v živnostenském zákoně obsažena není.

Podmínky podnikání upravuje především občanský zákoník, obchodní zákoník a živnostenský zákon. Živnostenský zákon je koncipován jako obecná právní norma, upravující základní podmínky fyzických a právnických osob pro všechny druhy podnikatelské činnosti, ale jen takové, které podléhají režimu živnostenského zákona.¹⁵ Zákon o živnostenském podnikání tedy upravuje podmínky pro vstup do živnostenského podnikání, pro provozování živnosti, základní vztahy podnikatelů a státu, živnostenskou kontrolu a její provádění a ukládání sankcí za porušení zákona.

Tímto zákonem je upraveno podnikání v oblasti výroby, obchodu a poskytování služeb. Výjimkou jsou činnosti, které nejsou živností a lze je provozovat zpravidla na základě zvláštních právních předpisů.

Živnostenský zákon má 4 přílohy:

- příloha č. 1, obsahuje všechny řemeslné živnosti,
- příloha č. 2, obsahuje seznam vázaných živností a je zde stanovena také jejich odborná způsobilost,
- příloha č. 3, obsahuje živnosti koncesované a jejich odbornou způsobilost

¹³ Kroupa, P. Problematika živnostenského podnikání. Český Těšín, 1998, s. 3.

¹⁴ Kroupa, P. Problematika živnostenského podnikání. Český Těšín, 1998, s. 5.

¹⁵ Dědič, J., Kříž, R. *Zákon o živnostenském podnikání*. Zlín, 1991, s. 11.

- příloha č. 4, obsahuje živnost volnou a obory činností, které do živnosti volné náleží.

2.4 Nejdůležitější novely živnostenského zákona

Živnostenský zákon byl během své účinnosti přímo i nepřímo mnohokrát novelizován a další novely se průběžně připravují.

Zásadní změnu přinesla novela zákona č. 286/1995 Sb., která svým přijetím přeřadila některé činnosti do živností volných a snížila tím počet živností, u nichž byla podmínkou odborná způsobilost.¹⁶ Podnikatel tak musel splnit při vstupu do živnostenského podnikání pouze obecné podmínky. Do živnostenského zákona zavedla také živnost provozovanou průmyslovým způsobem. Jednalo se o zvláštní způsob provozování živnosti ohlašovací nebo koncesované.

Tato tendence se však ukázala příliš liberální a v průběhu doby byla jednotlivá ustanovení novelizována. Za pozitivní krok byla považována poměrně rozsáhlá novela živnostenského zákona č. 356/1999 Sb., která nabyla účinnosti 1. března 2000. Touto novelou se zpřísnily podmínky podnikání zahraničních osob. Vybrané živnosti volné se změnily na řemeslné a vázané, u kterých byla zvláštní podmínka provozování živnosti prokázání odborné způsobilosti a odborné praxe. Tím rovněž došlo ke sloučení, či rozdělení živností, ke změně názvů některých živností a podnikateli přibyla povinnost prokázat na žádost živnostenského úřadu právní titul užívání provozovny.

Od 1. 5. 2004 je Česká republika členem Evropské unie a s tímto historickým krokem nabyla účinnosti také novela živnostenského zákona č. 167/2004 Sb. tzv. euronovela.¹⁷ Touto novelou byly vytvořeny naprosto jiné podmínky pro podnikání občanů členských států Evropské unie. Podoba živnostenského zákona byla významně ovlivněna především zapracováním principů Smlouvy o založení Evropského společenství. Jednalo se zejména o dvě základní svobody občanů členských zemí Evropské unie. Právo na podnikání, neboli na usazení a právo na volné poskytování služeb. Tím bylo občanům členských zemí Evropské unie umožněno svobodné zakládání a zřizování podniků na území České republiky. Podnikání občanů

¹⁶ HORZINKOVÁ, E., KOHOUT, A. *Živnostenský zákon a předpisy související*. Praha, 2003, s. 5.

¹⁷ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 7.

a právnických osob ze třetích zemí, přijetím euronovely v podstatě oproti dřívější právní úpravě ovlivněno nebylo.

Další změny v úpravě živnostenského zákona přinesla novela provedena zákonem č. 214/2006 Sb. Tento zákon nabyl účinnosti 1. srpna 2006. Uvedená novela usnadnila především postupy při registraci podnikatelů a tím se dotkla také dalších souvisejících zákonů, které byly rovněž novelizovány. Z obecních živnostenských úřadů byly vytvořeny centrální registrační místa, kde podnikatelé činí veškeré úkony týkající se živnostenského podnikání. Všechny potřebné údaje jsou živnostenským úřadem dále předány ve lhůtě stanovené zákonem příslušným orgánům státní správy. Tím byla zjednodušena komunikace podnikatele s veřejnou správou a spolupráce mezi orgány veřejné správy navzájem.¹⁸ Změna nastala i u příslušníků členských států Evropské unie, kterým se začal považovat také státní příslušník třetí země, kterému bylo členským státem přiznáno postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta.

Smyslem právní úpravy provedené zákonem č. 130/2008 Sb., bylo usnadnění vstupu do podnikání a urychlit vznik živnostenského oprávnění. Tato novela nabyla účinnosti 1. 7. 2008 a znamenala výraznou změnu v živnostenském podnikání. Živnostenské listy a koncesní listiny byly touto novelou zrušeny a nahrazeny jediným dokumentem, a to výpisem z živnostenského rejstříku. Možnosti informačního systému živnostenského rejstříku umožnily podnikatelům komunikovat na kterémkoliv obecním živnostenském úřadě v České republice. Dřívějších 125 oborů živností volných nahradila jedna volná živnost „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“. U živností řemeslných byl snížen jejich počet z původních 51 oborů činností na 41 oborů činností a příloha č. 1 byla rozdělena do tří částí označených „A“, „B“, „C“. Nová právní úprava také sloučila některé živnosti řemeslné, vázané a koncesované. Usnadnění vstupu do podnikání zejména mladým podnikatelům umožnilo snížení nároku na praxi u řemeslných živností a to tím způsobem, že k příslušné živnosti je požadován pouze doklad o řádném ukončení vzdělání v oboru, a to bez praxe. U živností vázaných došlo také ke snížení oborů z 56 na 34 oborů činností, které se již přestaly zařazovat do skupin. Stejně jako u živností řemeslných došlo v příloze č. 2 živnostenského zákona u odborné způsobilosti k zúžení požadavků na praxi. Ke snížení oborů činností došlo i u koncesovaných živností a to z původních 29 oborů činností na 20 oborů činností. Rozdělení do skupin bylo rovněž zrušeno.

---

¹⁸ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. Olomouc, 2008, s. 9.

Podnikateli zaniká povinnost dokládat při ohlášení živnosti nebo při žádosti o koncesi doklady nasvědčující některé skutečnosti.¹⁹ Doklad o bezúhonnosti si živnostenský úřad může vyžádat elektronickou cestou od správce Rejstříku trestů a dále již není povinností předkládat doklad o bezdlužnosti v daňové oblasti a v oblasti zdravotního a sociálního pojištění.

Platná právní úprava živnostenského podnikání prošla do současné doby mnoha změnami. Některé způsobily řadu nejasností a jejich uvedení do praxe nebylo vždy snadné. Přesto však neustále směřují k zjednodušení živnostenského podnikání se záměrem vytvoření komfortních podmínek pro podnikatelskou veřejnost při všech administrativních úkonech, souvisejících s podnikáním. Hlavním cílem těchto změn je dosažení modernizace živnostenské správy, zjednodušení vstupu do podnikatelského prostředí a usnadnění všech úkonů v průběhu podnikatelské činnosti.

---

¹⁹ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 10.

3 Podmínky provozování živnosti

Současná úprava živnostenského zákona podmiňuje vstup do podnikání především požadavkem na splnění podmínek provozování živnosti. Živnostenský zákon rozlišuje dva druhy podmínek provozování živnosti. Všeobecné podmínky, jejichž splnění je nezbytné u všech živností. Podnikatel je musí splnit vždy a jejich splnění nelze nahradit ustanovením odpovědného zástupce, jako u zvláštních podmínek provozování živnosti. Zvláštní podmínky provozování živnosti se vztahují k podnikateli, případně k ustanovenému odpovědnému zástupci, který musí již před ohlášením živnosti prokázat a doložit odbornou způsobilost potřebnou pro provozování dané živnosti. Odborná způsobilost je tak základní podmínkou, která zajistí řádné provozování vybraných živností s ohledem na nezbytnou ochranu veřejných zájmů. Zvláštní podmínky provozování živnosti jsou pouze u vybraných regulovaných živností. Jedná se o živnosti řemeslné, vázané a koncesované.

3.1 Všeobecné podmínky provozování živnosti

Všeobecné podmínky provozování živnosti jsou stanovené v § 6 živnostenského zákona. Jejich splnění je základní předpoklad pro ohlášení všech druhů živností. U právnické osoby se všeobecné podmínky zkoumají u osoby, která je ustanovena jako odpovědný zástupce. V případě fyzických osob je ustanovením odpovědného zástupce nahradit nelze.

Živnostenský zákon uvádí jejich taxativní výčet:

- a) dosažení věku 18 let,
  - tato věková hranice je shodná podle § 8 odst. 2 občanského zákoníku a s úpravou obsaženou v zákoně č. 105/1990 Sb.²⁰

- b) způsobilost k právním úkonům,

---

²⁰ HORZINKOVÁ, E., KOHOUT, A. *Živnostenský zákon a předpisy související*. Praha, 2003, s. 33.

- pokud je osoba způsobilosti k právním úkonům rozhodnutím soudu zbavena, nebo je jeho způsobilost k právním úkonům omezena, požadavek na ohlášení živnosti nesplňuje.

c) bezúhonnost,

- bezúhonnost patří k poslední ze všeobecných podmínek a musí ji splnit každá fyzická osoba včetně odpovědného zástupce. Bezúhonnost se v živnostenském zákoně uvádí negativním způsobem, tzn., že zákon v § 6 odst. 2 definuje osobu, která se za bezúhonného nepovažuje.²¹ Ostatní osoby potom tuto podmínku splňují a podkladem pro posouzení je výpis z rejstříku trestů, který si živnostenský úřad žádá sám prostřednictvím dostupného registru.

Nesplnění kterékoliv z všeobecných podmínek provozování živnosti je u ohlašovacích živností důvod k vydání rozhodnutí o nesplnění podmínek pro vznik živnostenského oprávnění, které tímto nevznikne. U koncesovaných živností je nesplnění podmínek zásadní důvod k zamítnutí žádosti o udělení koncese podle § 53 odst. 2.²²

3.2 Zvláštní podmínky provozování živnosti

Zvláštními podmínkami provozování živnosti se rozumí odborná nebo jiná způsobilost, pokud ji živnostenský zákon nebo zvláštní předpisy vyžadují.²³

Požadavky na odbornou způsobilost se liší tím, zda se jedná o živnost řemeslnou, vázanou nebo koncesovanou a zároveň jsou jistou zárukou řádného výkonu živnosti. Musí být prokázány již při ohlášení živnosti. Pokud je osoba podnikatele nesplňuje, mohou být nahrazeny prostřednictvím odpovědného zástupce, který požadovanou odbornost doloží a odpovídá tak za řádný provoz živnosti. Odborná způsobilost je nejčastěji prokazována splněním kvalifikačních předpokladů, dosaženým

---

²¹ ČESKO. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In *Sbírka zákonů*, Česká republika. 1991, částka 87, s. 4.

²² HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 53.

²³ ČESKO. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In *Sbírka zákonů*, Česká republika. 1991, částka 87, s. 5.

vzděláním nebo odbornou praxí a musí trvat po celou dobu podnikání. Pro živnosti řemeslné je stanovena v § 21 a § 22, pro živnosti vázané § 24 a přílohou 2. Požadavky na odbornou způsobilost živností koncesovaných jsou stanovené v § 27 a přílohou 3 živnostenského zákona.²⁴

3.3 Povinnosti podnikatele

Podnikatel je povinen dle živnostenského zákona při provozování živnosti dodržovat stanovené povinnosti. Upraveny jsou zejména základní povinnosti při prodeji zboží nebo poskytování služeb, označení provozovny, dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů apod. Některé povinnosti jsou uvedeny níže.

- provozovna musí být viditelně a zvenčí označena obchodní firmou, či názvem nebo jménem a příjmením podnikatele a identifikačním číslem,
- ustanovení nebo ukončení výkonu odpovědného zástupce je podnikatel povinen živnostenskému úřadu nahlásit do 15 dnů ode dne změny,²⁵
- způsobilost provozovny musí být zajištěna dle stavebního zákona a dále dle zákona o územním plánování a stavebním řádu,
- povinnost prokázat vlastnické nebo užívací právo k provozovně, jedná-li se o mobilní provozovnu prokázat oprávněnost umístění,
- podnikatel odpovídá za to, že jeho zaměstnanci prokázali znalost bezpečnostních předpisů a způsobilost pro výkon činnosti stanovenou zvláštními předpisy,
- povinnost předem oznámit zahájení a ukončení činnosti v provozovně a uvést adresu, kde lze vypořádat případné závazky,²⁶
- podnikatel prodávající zboží je povinen označit zboží cenou nebo poskytnout ceník,
- provozuje-li podnikatel svou činnost prostřednictvím odpovědného zástupce, musí být jeho účast při provozování živnosti v potřebném rozsahu,
- liší-li se místo podnikání od bydliště, podnikatel je povinen tento objekt označit obchodní firmou nebo jménem a příjmením a identifikačním číslem,²⁷

---

²⁴ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 30.

²⁵ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 43.

²⁶ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 133.

- v provozovně určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb musí být v prodejní době osoba hovořící českým nebo slovenským jazykem,
- podnikatel, osoby jednající jeho jménem nebo jeho odpovědný zástupce jsou povinni kontrolnímu orgánu živnostenského úřadu prokázat totožnost,
- provozování živnosti na žádost podnikatele je přerušeno dnem doručení oznámení živnostenskému úřadu nebo datem pozdějším,²⁸
- pokračování v provozování živnosti před uplynutím doby přerušení, je podnikatel povinen nahlásit živnostenskému úřadu předem. V podnikání je možné pokračovat nejdříve dnem ohlášení nebo datem pozdějším jak je tomu také u přerušení živnosti,
- podnikatel je dále povinen při provozování živnosti dodržovat povinnosti vyplývající ze živnostenského zákona a zvláštních právních předpisů,²⁹
- podnikatel je povinen zajistit výkon činností, které jsou uvedené v příloze č. 5 k živnostenskému zákonu, pouze fyzickými osobami splňující požadavky odborné způsobilosti, které jsou v této příloze uvedeny. Tyto osoby musí být vedeny v evidenci a musí být uschovány kopie dokladů prokazující jejich způsobilost.

3.4 Subjekty oprávněné provozovat živnost

Dle § 5 živnostenského zákona může provozovat živnost fyzická nebo právnická osoba. Aby se tak stalo a byl jí vydán výpis z živnostenského rejstříku, je povinna splnit zákonem stanovené podmínky.

Rozlišujeme podnikající české osoby a zahraniční osoby. Fyzickou osobu s bydlištěm nebo právnickou osobu se sídlem na území České republiky pokládáme za českou osobu. Bydlištěm na území České republiky se rozumí trvalý pobyt. Zahraniční osobou rozumíme fyzickou osobu s bydlištěm nebo právnickou osobu se sídlem mimo území České republiky.³⁰ Tyto subjekty mohou provozovat živnost ve stejném rozsahu jako osoby české.

---

²⁷ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 131.

²⁸ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 71.

²⁹ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. Olomouc, 2008, s. 126.

³⁰ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. Olomouc, 2008, s. 109.

3.5 Rozsah živnostenského oprávnění

Rozsah živnostenského oprávnění je dán předmětem podnikání, uvedeným ve výpisu z živnostenského rejstříku a dále příslušnými ustanoveními zákona, vymezující rozsah živnostenského oprávnění jednotlivých živností. Toto je výchozí jak pro podnikatele, tak i pro kontrolní orgán živnostenského úřadu, který u podnikatele zkoumá, zda vykonává činnost v rámci svého živnostenského oprávnění. V případě, že by činnosti přesáhly obsahovou náplň živnosti, podnikatel se tak dopouští neoprávněného podnikání. Při posuzování rozsahu oprávnění je pochopitelně nutno vycházet ze všech souvisejících ustanovení živnostenského zákona, které zakládají určitá rozšíření. Rozsah je nutné posuzovat i s přihlédnutím k obsahovým náplním jednotlivých živností podle nařízení vlády č. 278/2008 o obsahových náplních jednotlivých živností. Provozování živnosti může být podle příloh č. 2 a 3 vázáno na doklad vydaný zvláštním orgánem podle zvláštního právního předpisu, rozsah živnostenského oprávnění je potom vázán tímto dokladem.³¹ Živnostenské oprávnění živnosti volně opravňuje k výkonu všech činností uvedených v příloze č. 4 živnostenského zákona. Při pochybnostech v interpretaci rozsahu živnostenského oprávnění rozhodne na žádost podnikatele sám živnostenský úřad ve správním řízení. Výsledkem řízení je rozhodnutí o tom, zda daná činnost do rozsahu živnostenského oprávnění patří, či nikoli.

3.6 Správní poplatky

Živnostenský úřad, jako orgán moci výkonné vybírá za určené správní úkony poplatky a opravňuje ho k tomu zákon č. 634/2004 Sb. o poplatcích. Tento zákon upravuje správní poplatky, zejména jejich vyměrování a vybírání, prováděné orgány moci výkonné a dále orgány územních samosprávných celků a orgány právnických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti státní správy.³²

³¹ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 131.

³² ČESKO. Zákon č. 634/2004Sb., o správních poplatcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, částka 215, s. 2.

Úkony podléhající zpoplatnění jsou uvedeny v sazebníku správních poplatků dle Položky 24, který je tvořen přílohou k zákonu o správních poplatcích. Sazba každého poplatku je stanovena v sazebníku pevnou částkou nebo procentem u poplatku, jehož základ je vyjádřen v penězích. Poplatky jsou vyměřovány, vybírány a vymáhány správním úřadem příslušným k provedení úkonu, není-li stanoveno jinak.

Poplatek se uhradí v české měně a je stanoven následovně.³³

- 1000,- Kč Správní poplatek za ohlášení živnosti při vstupu do podnikání. Přijetí žádosti o koncesi při vstupu do podnikání.
- 500,- Kč Za přijetí další žádosti o rozšíření živnostenského oprávnění, bez ohledu na to, zda je ohlášena jedna, či více. Přijetí další žádosti o koncesi, změna rozhodnutí o udělení koncese, vydání rozhodnutí o schválení odpovědného zástupce pro koncesovanou živnost.
- 100,- Kč Za vydání výpisu z živnostenského rejstříku po provedení oznámené změny.
- 50,- Kč Za přijetí žádosti, kromě výše stanoveného správního poplatku, je-li podána prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy.
- 20,- Kč Při vydání úplného nebo částečného výpisu z živnostenského rejstříku na žádost za každou i započatou stránku.

Pokud bylo podáno více žádostí současně, správní poplatek se vybírá jen jednou. Je-li učiněno současně více úkonů podléhajících poplatku, živnostenský úřad vybere jen jeden poplatek ve výši odpovídající nejvyšší sazbě. Podnikatel má možnost poplatek uhradit v hotovosti v místě živnostenského úřadu, poštovní poukázkou nebo převodem z bankovního účtu. Poplatek je splatný při oznámení změny, nejpozději však při převzetí výpisu.³⁴ Není-li poplatek zaplacen, živnostenský úřad podnikatele vyzve, aby tak ve stanovené lhůtě učinil a zároveň ho upozorní na důsledky nezaplacení.

---

³³ ČESKO. Zákon č. 634/2004Sb., o správních poplatcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, částka 215, s. 2.

³⁴ ČESKO. Zákon č. 634/2004Sb., o správních poplatcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, částka 215, s. 2.

Předmětem poplatku není:³⁵

- Vydání výpisu ze živnostenského rejstříku po provedení prvotního zápisu podnikatele do živnostenského rejstříku.
- Změna mající vliv na podmínky v provozování podnikatelské činnosti provedená živnostenským úřadem z vlastního podnětu.
- Zápis odpovědného zástupce provedený současně s rozhodnutím o udělení koncese.
- Změna rozhodnutí o udělení koncese a vydání výpisu z živnostenského rejstříku po provedení oznámené změny, navazuje-li na změnu již provedenou v obchodním rejstříku.
- Vydání výpisu při transformaci živnosti volné, provádí-li se transformace oborů na základě ohlášení změny podnikatelem.

Pokud ohlašuje živnost, či žádá o koncesi územní samosprávný celek (obec, kraj) jedná se o oblast podnikání, která je v samostatné působnosti obce i kraje a na tento úkon se osvobození od správního poplatku nevztahuje. Jestliže samosprávný orgán žádá o výpis ze živnostenského rejstříku či požaduje nahlédnutí do tohoto rejstříku je nutné posoudit důvod žádosti. V případě, že výpis ze živnostenského rejstříku, či nahlédnutí do rejstříku je potřebný v souvislosti s plněním úkolů týkajících se výkonu státní správy, která je na příslušný územní celek přenesena dle zvláštních předpisů, pak tento je tento úkon od správního poplatku osvobozen. Může však nastat i situace, kdy důvod žádosti o výpis ze živnostenského rejstříku nesouvisí s výkonem přenesené působnosti a potom je v tomto případě úkon zpoplatněn příslušnou částkou dle sazebníku správních poplatků.

---

³⁵ ČESKO. Zákon č. 634/2004Sb., o správních poplatcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, částka 215, s. 2.

4 Vznik živnostenského oprávnění

Pojem živnost je definován v § 2 živnostenského zákona takto: „Živností je soustavná činnost, provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.“³⁶

Obdobné vymezení „podnikání“ nalezneme v obchodním zákoníku, který ho vymezuje následovně: „Podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Podnikatelem je podle tohoto zákona osoba zapsaná v obchodním rejstříku; osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění; osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů a osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.“³⁷

4.1 Ohlášení živnosti

Ohlášení živnosti nebo žádost o koncesi je možné podat u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu (centrálního registračního místa CRM). Dále je možno žádost zaslat poštou, do datové schránky úřadu nebo elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem. Případně může být k podání žádosti využito kontaktní místo veřejné správy Czech POINT. Ohlášení se živnostenskému úřadu podává na tiskopise vydaném Ministerstvem průmyslu a obchodu. Podnikateli však ohlášení živnosti usnadní Jednotný registrační formulář JRF, který vyplní společně s úředníkem živnostenského úřadu. Jednotný registrační formulář umožní podnikateli rovněž registraci finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně. Vzor jednoho z formulářů je uveden v příloze č. IX.

Ohlášení živnosti musí splňovat zákonem stanovené podmínky a pokud netrvá překážka v provozování živnosti, živnostenský úřad vydá výpis z živnostenského rejstříku do 5 dnů ode dne, kdy bylo ohlášení živnosti podáno. Oprávnění provozovat živnost vzniká fyzické osobě u ohlašovacích živností dnem ohlášení. Vznik jiným dnem

³⁶ HORZINKOVÁ, E., KOHOUT, A. *Živnostenský zákon a předpisy související*. Praha, 2003, s. 12.

³⁷ ČESKO. Zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník. In *Sbírka zákonů*, Česká republika. 1991, částka 98, s. 3.

než ohlášením, již není možný³⁸ Subjektům, které mají povinnost zápisu do obchodního rejstříku, vzniká oprávnění provozovat živnost až dnem zápisu do obchodního rejstříku.

Náležitosti ohlášení živnosti jsou v živnostenském zákoně přesně stanoveny. Fyzická osoba uvádí své identifikační údaje a těmi jsou jméno a příjmení, rodné příjmení, státní příslušnost, místo narození a rodné číslo. Pokud ohlašovateli rodné číslo nebylo přiděleno, bude v ohlášení uvedeno datum narození. Dalším údajem je bydliště, kterým se dle živnostenského zákona rozumí trvalý pobyt. Jedná-li se o zahraniční fyzickou osobu mající trvalý pobyt mimo území České republiky, je tato osoba povinna uvést společně s bydlištěm také pobyt na území České republiky.

Podnikatel musí dále upřesnit místo podnikání, které si volí dle vlastní úvahy. Liší-li se od bydliště, podnikatel je povinen na žádost živnostenského úřadu prokázat vlastnické, užívací či jiné obdobné právo k objektu nebo prostorám, kde má místo podnikání.³⁹ Definice místa podnikání vychází z § 2 odst. 3 obchodního zákoníku, který pojem vysvětluje následovně. „Místem podnikání fyzické osoby je adresa zapsaná jako její místo podnikání v obchodním rejstříku nebo v jiné zákonem upravené evidenci. Podnikatel je povinen zapisovat do obchodního rejstříku své skutečné místo podnikání.“⁴⁰ Fyzická osoba je jeden podnikatelský subjekt a proto musí mít jen jedno místo podnikání. Vztahuje se k celé jeho podnikatelské činnosti a uvedeno je vždy na rozdíl od provozovny, která se uvádí jen v případě, byla-li zřízena. U provozovny, kde bude živnost bezprostředně provozována, se do ohlášení uvede její adresa a datum zahájení provozování živnosti v provozovně.

Dalším údajem v ohlášení je předmět podnikání, který se uvádí podle užívaného názvu a jeho vymezení musí být dostatečně určité a jednoznačné. Předmět podnikání u živnosti volné musí být ohlášen v souladu s názvem oboru činnosti uvedeným v příloze č. 4 živnostenského zákona. U živností řemeslných a vázaných musí být ohlášen v souladu s přílohami č. 1 a 2 živnostenského zákona a to v úplném, nebo částečném rozsahu. Identifikační číslo je uvedeno jen tehdy, pokud bylo ohlašovateli přiděleno již v minulosti. Přidělování identifikačního čísla se řídí zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě a každý ekonomický subjekt má pouze jedno. Pokud je

---

³⁸ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 74.

³⁹ BURDEK, L. *Živnostenský zákon a další předpisy regulující podnikání*. Ostrava, 2009, s. 17.

⁴⁰ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 71.

živnost provozována prostřednictvím odpovědného zástupce, podnikatel uvede do ohlášení živnosti údaje týkající se jeho osoby.⁴¹

4.1.1 Centrální registrační místo

Důležitou změnu pro podnikatele, zejména ty začínající, přinesl zákon č. 214/2006 Sb., který zapříčinil přeměnu živnostenských úřadů v centrální registrační místa fungující od 1. 8. 2006.⁴² Fyzická osoba tak nyní může při ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi podat na živnostenském úřadě také:

- Přihlášku k daňové registraci,
- oznámení zahájení samostatné výdělečné činnosti a podání přihlášky k důchodovému a nemocenskému pojištění,
- oznámit vznik volného pracovního místa nebo jeho obsazení,
- podat oznámení podle zákona o veřejném zdravotním pojištění,
- právnická osoba má možnost při ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi podat přihlášku k daňové registraci a oznámit tak vznik volného pracovního místa nebo jeho obsazení.

Podnikatel může nahlásit zároveň změnu údajů, pokud tak činí v souvislosti se změnou nebo doplněním údajů a dokladů, které jsou stanoveny pro ohlášení živnosti a údajů vymežujících živnosti nebo koncesi.

Tímto došlo k významnému přesunu povinností spojených se začátkem podnikání na živnostenský úřad a proces získání živnostenského oprávnění je o mnoho snazší. Zatímco doposud bylo nutné navštívit několik míst, nyní stačí pouze jedna návštěva živnostenského úřadu. Centrální registrační místa tak zefektivnila výkon státní správy propojením celého systému a zjednodušila administrativní postupy při zahájení a v průběhu podnikání.

---

⁴¹ BABŠICKÁ, V. *Zákon o živnostenském podnikání a zákon o živnostenských úřadech ve znění platném od 1. 1. 1996 s komentářem včetně předpisů souvisejících a vzorů podání*. Praha, 1996, s. 100.

⁴² ZICHOVÁ, J. *Živnostenské podnikání*. Ostrava, 2008, s. 139.

4.1.2 Elektronické podání JRF

Na živnostenských úřadech je od 1. 7. 2008 v provozu datová forma elektronického podání JRF. Tento způsob podání je pořizován ve spolupráci s podnikatelem a zjednodušuje práci jak podnikatelským subjektům, tak pracovníkům živnostenských úřadů. Jednotný registrační formulář (JRF) je k dispozici na obecních živnostenských úřadech a jsou zpracovány jeho dvě základní formy. Jednotný registrační formulář pro fyzické osoby a jednotný registrační formulář pro právnické osoby. Vzor formuláře pro fyzické osoby je uveden v příloze IX.

Používáním JRF formuláře se odstranilo opakované vyplňování totožných, zejména identifikačních údajů.⁴³ Podnikatelské veřejnosti se však od 1. 10. 2008 naskytla možnost vyplňovat JRF formulář také na svém počítači. Elektronické podání JRF společně s ověřeným elektronickým podpisem podnikatele přijímají elektronické podatelny Živnostenského rejstříku. Příjem elektronických podání JRF může být také prostřednictvím kontaktních míst Czech POINT. Předpokladem plného využití elektronického podání JRF je nabytí účinnosti zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentu, který zrovnoprávní písemnou a elektronickou formu dokumentů.

4.2 Pozitivní vymezení živnosti

Prvním předpokladem, aby činnost byla živností, je soustavnost. Ta je chápána jako trvalý, nepřerušovaný výkon činnosti nebo pravidelně se opakující výkon, který nepřetržitě trvá v konkrétním časovém období. Proto se za živnost nemůže považovat ta činnost, která je jednorázová a nahodilá ale mohou to být činnosti, které jsou provozovány také sezónně nebo opakovaně při určitých příležitostech. Určitá kvalita a snaha o profesionální úroveň vykonávané práce je znakem náležejícím do pojmu soustavnost a tím se řadí jako základní kvalifikační znak charakterizující živnost.⁴⁴

Dalším znakem podnikání je jeho samostatnost. Samostatností rozumíme, na rozdíl od zaměstnaneckého vztahu, samostatné rozhodování podnikatele. Ve své podnikatelské činnosti není řízen žádnou jinou osobou, svou činnost provádí nezávisle

⁴³ ZICHOVÁ, J. Živnostenské podnikání. Ostrava, 2008, s. 144.

⁴⁴ HORZINKOVÁ, E., KOHOUT, A. Živnostenský zákon a předpisy související. Praha, 2003, s. 14.

na ostatních podnikatelích a výkon činností organizuje a činí samostatně, a to vždy v rozsahu příslušné živnosti. Vyhovuje požadavkům klienta, ale sám si rozhodne o přijetí nabídky.

Znakem charakterizujícím živnost je také výkon příslušné činnosti vlastním jménem. Zákon tím požaduje jednoznačnou identifikaci osoby podnikatele, který má povinnost provozovat živnost a provádět právní úkony pod svým jménem a příjmením. U právnické osoby se používá název, pod kterým je společnost zapsána v obchodním rejstříku. Součástí názvu je také dodatek, který označuje právní formu.

Provozování činnosti na vlastní odpovědnost je dalším znakem podnikání a tento požadavek si vykládáme jako odpovědnost podnikatele vůči obchodním klientům a odpovědnost za dodržování právních předpisů. Provozování živnosti je tímto na vlastní riziko podnikatele, který si odpovídá za výsledky své podnikatelské činnosti. Fyzická osoba ručí za své závazky svým majetkem, právnická osoba pak obchodním majetkem.⁴⁵

Posledním znakem pojmu živnost je činnost provozovaná za účelem zisku. Pokud určitá činnost není provozována za účelem zisku, nelze ji považovat za podnikatelskou činnost. Podnikatel musí mít ve své podnikatelské činnosti úmysl dosáhnout zisku, přitom nerozhoduje, zda bylo nebo nebylo zisku skutečně dosaženo. Lze říci, že zisk může být vnímán jako motor podnikání obecně a tento znak je základní účel podnikání.

Aby činnost byla živností, musí naplnit všechny vyjmenované znaky a musí být prováděna za podmínek stanovených živnostenským zákonem.

4.3 Negativní vymezení živnosti

Mezi negativní vymezení živnosti řadíme činnosti, které nejsou živností. Souhrn těchto činností je uveden v § 3 živnostenského zákona. Mezi takové patří a živností není např. provozování činnosti vyhrazené zákonem státu nebo určené právnické osobě, restaurování kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění, činnost lékařů, lékárníků, přírodních léčitelů a dalších zdravotních pracovníků, veterinárních lékařů, činnost advokátů, notářů, auditorů, burzovních dohodců a makléřů.

---

⁴⁵ HORZINKOVÁ, E., KOHOUT, A. *Živnostenský zákon a předpisy související*. Praha, 2003, s. 16.

Živností dále není činnost bank, pojišťoven, výroba elektřiny, plynu, námořní doprava, zahraniční obchod, distribuce léčiv, nabízení nebo poskytování služeb směřujících bezprostředně k uspokojování sexuálních potřeb, zprostředkování zaměstnání, nakládání s vysoce nebezpečnými látkami a další.⁴⁶

Tyto podnikatelské činnosti jsou sice z režimu živnostenského zákona vyloučeny, avšak do budoucna můžeme předpokládat se změnami týkající se § 3. Tím některé činnosti, které nyní nejsou živnostmi se jimi mohou stát a jiné zase naopak mohou být ze živnostenského zákona vyloučeny, a to na základě přímých, ale i nepřímých novel živnostenského zákona.⁴⁷

Všechny uvedené činnosti v § 3 živnostenského zákona nejsou živností, ačkoliv splňují obecné znaky pojmu živnost. Ze živnostenského zákona jsou vyloučeny a upravuje je zvláštní právní předpis.

Ustanovením § 3 jsou však vyloučeny také činnosti, které pojmové znaky podnikání nenaplnují. Mezi takové patří činnost znalců a tlumočnicků dle zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, která podle rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 14. 10. 1994 č. j. 348/84-16 není podnikáním ve smyslu § 2 obchodního zákoníku, ani ve smyslu živnostenského zákona. V rozsudku je uvedeno toto odůvodnění: „Nejedná se rovněž o podnikání podle zvláštních právních předpisů. Zákon č. 36/1967 Sb., na základě kterého znalci vyvíjejí své aktivity, není předpisem upravujícím podnikání znalců. To je zřejmé ze smyslu tohoto právního předpisu, který sleduje zajistit řádný výkon znalecké a tlumočnické činnosti v řízení před státními orgány, jakož i v souvislosti s právními úkony občanů a právnických osob. Proto činnost znalce není podnikáním podle zvláštních předpisů.“⁴⁸

V činnostech, které dosud nejsou živnostmi, lze tedy zpravidla podnikat na základě zvláštních právních předpisů. Např. zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance a zákon č. 21/1992 Sb., o bankách upravují podnikání v oblasti peněžních záležitostí. Zákon České národní banky č. 185/1991 Sb. o pojišťovnictví upravuje v současné době oblíbené podnikání v oblasti pojišťovacích služeb a zákon č. 160/1992 Sb., o poskytování zdravotní péče v nestátních zdravotnických zařízeních řeší podnikání v oblasti zdravotnictví.

---

⁴⁶ ČESKO. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In *Sbírka zákonů*, Česká republika. 1991, částka 87, s. 2-3.

⁴⁷ BABŠICKÁ, V. *Zákon o živnostenském podnikání a zákon o živnostenských úřadech ve znění platném od 1. 1. 1996 s komentářem včetně předpisů souvisejících a vzorů podání*. Praha, 1996, s. 19.

⁴⁸ BABŠICKÁ, V. *Zákon o živnostenském podnikání a zákon o živnostenských úřadech ve znění platném od 1. 1. 1996 s komentářem včetně předpisů souvisejících a vzorů podání*. Praha, 1996, s. 19.

4.4 Rozdělení živností

Živnosti ohlašovací a koncesované jsou dva základní druhy živností, které jsou uvedené v § 9 živnostenského zákona, přičemž živnosti ohlašovací jsou dále rozděleny na řemeslné, vázané a volné.⁴⁹ Základní rozdíl mezi oběma živnostmi spočívá v tom, že koncesovaná živnost může být provozována až po právní moci rozhodnutí, kterým se uděluje státní souhlas s provozováním konkrétní koncesované živnosti, zatímco živnost ohlašovací může být provozována na základě ohlášení za podmínky, že ohlášení splňuje zákonem stanovené požadavky. Odlišností u koncesovaných živností je udělení oprávnění formou správního rozhodnutí živnostenského úřadu. Dalším rozdílem mezi živnostmi ohlašovacími a koncesovanými je v požadavcích na odbornou a jinou způsobilost.

4.4.1 Ohlašovací živnosti

Živnosti ohlašovací jsou takové, které mohou být provozovány na základě ohlášení. Živnostenským zákonem jsou rozlišovány tři druhy ohlašovacích živností. Živnosti řemeslné, vázané a živnost volná. Oprávnění k jejich provozování vzniká, jakmile podnikatel splní zákonem stanovené podmínky. U ohlašovacích živností řemeslných a vázaných musí žadatel splňovat krom všeobecných podmínek také odbornou způsobilost. Odborná způsobilost je pro živnosti řemeslné stanovena v § 21 a 22, pro jednotlivé druhy vázaných živností je vymezena v příloze č. 2 k živnostenskému zákonu. Pro ohlašovací živnost volnou není odborná kvalifikace vyžadována a může ji tedy provozovat každý, kdo splní všeobecné podmínky.⁵⁰ Ohlášením podnikatel živnostenskému úřadu oznamuje zahájení podnikatelské činnosti a splňuje-li zákonem stanovené podmínky je oprávněn provozovat živnost, aniž by v okamžiku, kdy tak učinil, již vlastnil výpis z živnostenského rejstříku.

---

⁴⁹ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 56.

⁵⁰ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 57.

4.4.2 Živnosti řemeslné

Podmínkou provozování řemeslných živností je splnění všeobecných podmínek (dosažení věku 18 let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost) a prokázání odborné způsobilosti, která je uvedena v § 21 a 22. Všechny řemeslné živnosti jsou taxativně vymezeny v příloze č. 1 živnostenského zákona.⁵¹

Vyučení v oboru nebo jiné odborné vzdělání je základní podmínkou pro doložení požadované odborné způsobilosti. Nejčastěji se prokazuje výučním listem nebo jiným dokladem o řádném ukončení učebního oboru. Další variantou může být doklad o dosažení jiného stanoveného vzdělání nebo doklad vydaný na základě zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Tato kvalifikace může být nahrazena doklady uvedenými v § 22 živnostenského zákona a dokladem o jednorozční praxi v příbuzném oboru. Možností je doklad o šestileté praxi v oboru, kdy praxi chápeme jako výkon odborných činností náležejících do oboru nebo příbuzného oboru živnosti.⁵²

Obsahové náplně jednotlivých řemeslných živností jsou specifikovány v nařízení vlády č. 368/2012 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností.

4.4.3 Živnosti vázané

Vázané živnosti jsou uvedené v příloze č. 2 živnostenského zákona. Podmínkou provozování těchto živností je splnění odborné způsobilosti, která je stanovena přílohou č. 2 a v ustanovení § 24.⁵³

Odborná způsobilost by měla být základním předpokladem pro jejich řádný výkon. Požadavek na průkaz odborné způsobilosti je nejčastěji odkazem na zvláštní právní předpis, jenž je podmínkou k jejich provozování. Není-li v takovém předpisu uvedena, je požadavek na odbornou způsobilost přímo v příloze živnostenského zákona. V příloze č. 2 je u některých živností možné odbornou způsobilost nahradit dokladem o rekvalifikaci a dokladem o vykonání praxe v oboru. Je to z důvodu, již v současné době neexistujících škol, které poskytovaly vzdělání v požadovaném oboru.⁵⁴

⁵¹ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 27.

⁵² HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. Olomouc, 2008, s. 26.

⁵³ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 65.

⁵⁴ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 27.

U většiny vázaných živností je průkazem odborné způsobilosti předepsáno oprávnění, akreditace, souhlas, registrace, či jiný průkaz, kterým se upřesňuje rozsah příslušné živnosti. Jednotlivé živnosti mohou být ohlášeny v úplném nebo částečném rozsahu, čímž se rozumí ohlášení jen části předmětu podnikání. Např. vázaná živnost „Oceňování majetku pro věci movité, nemovité, nehmotný majetek, finanční majetek, podnik,“ může být uvedena pouze v částečném rozsahu „Oceňování majetku pro věci movité, nemovité.“

4.4.4 Živnost volná

Tato živnost opravňuje k výkonu činností, pro jejichž provozování živnostenský zákon nevyžaduje prokazování odborné ani jiné způsobilosti. Postačí, aby byly splněny všeobecné podmínky. Jsou to všechny činnosti naplňující pojmové znaky živnosti, které nejsou z režimu živnostenského zákona vyloučeny a nepatří mezi živnosti řemeslné, vázané nebo koncesované. Proto do volné živnosti náleží i některá typická řemesla, živnosti výrobní nebo poskytující služby, či některé živnosti obchodní.

Vyloučení podmínky odborné způsobilosti však neznamená, že podnikatel může libovolně vykonávat jakoukoliv činnost. Vyžaduje-li zvláštní právní předpis pro vymezená povolání určité požadavky (např. svářečský průkaz) musí být podnikatelem splněny. V opačném případě je možností na tuto práci zaměstnat pracovníka, který je bude splňovat. Zde se však nejedná o podmínky provozování živnosti, ale podmínky konkrétní činnosti.⁵⁵ Z toho vyplývá, že živnostenské oprávnění vznikne rovněž podnikateli, který požadavky pro výkon takového povolání nesplňuje.

Volná živnost je jen jedna a nazývá se „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.“ Seznam oborů činností, které do živnosti volné náleží, tvoří přílohu č. 4 živnostenského zákona.

Obsahové náplně jednotlivých oborů činností upřesňuje nařízení vlády č. 368/2012 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností. Podnikatel uvede jen ty obory činností, které bude při svém podnikání vykonávat.

---

⁵⁵ DĚDIČ, J., KRÍŽ, R. *Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)*. Zlín, 1991, s. 48.

Činnosti mající výrobní či obchodní charakter nebo poskytující služby, které naplňují znaky živnosti, nejsou vyloučenou živností, a přesto je nenalezneme v žádné z příloh živnostenského zákona, jsou živností volnou.

4.4.5 Koncesované živnosti

Koncesované živnosti jsou výhradně obsažené v příloze č. 3 živnostenského zákona. Zde je uvedena také odborná způsobilost, a to buď přímo, nebo odkazem na zvláštní právní předpis, který obsahuje požadavky na kvalifikaci. Jsou to takové činnosti, které k provozování potřebují souhlas jiného orgánu státní správy podle zvláštního zákona.⁵⁶

Podnikatel, u kterého neexistují překážky provozování živnosti, musí splnit jednak všeobecné podmínky, ale také požadavky na odbornou kvalifikaci. Odbornou způsobilost je možné u některých živností prokázat také dokladem o absolvované rekvalifikaci a vykonání praxe v oboru, podobně jako u živností vázaných. K žádosti o koncesi se vždy vyjadřuje orgán státní správy, který k dané živnosti vyjadřuje souhlas a kterému náleží obor činnosti. Koncese může být živnostenským úřadem vydána až na základě kladného stanoviska. Tímto stanoviskem je živnostenský úřad vázán. Pokud toto vyjádření není kladné, koncese udělena není. K žádostem o koncesi se vyjadřuje např. Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo pro místní rozvoj, Krajská ředitelství policie, Krajské hygienické stanice, Český báňský úřad apod.⁵⁷

Pro provozování koncesovaných živností může živnostenský úřad stanovit nebo změnit určité podmínky provozování živnosti, např. bezúhonnost všech zaměstnanců nebo spolehlivost dle zákona č. 451/1991 Sb. Tyto podmínky vychází ze živnostenského zákona nebo zvláštních právních předpisů a musí být stanoveny vždy v jeho mezích.⁵⁸ Předmět podnikání může být u koncesovaných živností uveden, stejně jako u živností ohlašovacích, v částečném rozsahu. Rozsah některých koncesovaných živností je vázán stanoviskem orgánu státní správy a předmět podnikání je potom uveden v tomto rozsahu.

⁵⁶ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 33.

⁵⁷ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. Olomouc, 2008, s. 31.

⁵⁸ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 68.

4.5 Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce

Možnost provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce uvádí § 11 živnostenského zákona. Odpovědným zástupcem je vždy fyzická osoba, která je ustanovena podnikatelem a je odpovědná za řádný provoz živnosti a dodržování živnostenskoprávních předpisů.⁵⁹ Řádné provozování živnosti chápeme v souladu s právními předpisy a dodržováním dalších zásad. Živnostenskoprávní předpisy si vykládáme jako veřejnoprávní předpisy, týkající se provozování živnosti.

Tato osoba musí být k podnikateli ve smluvním vztahu a nemůže být ustanovena do funkce odpovědného zástupce pro více než čtyři subjekty.⁶⁰ Práva a povinnosti si podnikatel s odpovědným zástupcem upraví např. pracovní smlouvou, dohodou o pracovní činnosti nebo jakoukoliv jinou občanskoprávní nebo obchodní smlouvou.⁶¹ Odpovědný zástupce není v rámci své funkce oprávněn za podnikatele jednat, odpovídá jen za odbornost provozování živnosti. Za případné závazky vůči státu a třetím osobám je zásadně odpovědný sám podnikatel. Pokud podnikatel splňuje všechny podmínky k provozování živnosti, podniká osobně. V případě nesplnění odborné způsobilosti, tedy zvláštních podmínek, má možnost ustanovit odpovědného zástupce. Podnikatel však nemůže prostřednictvím odpovědného zástupce nahradit své chybějící všeobecné podmínky provozování živnosti, a to věk 18 let, způsobilost k právním úkonům a bezúhonnost.

Právnícká osoba ustanovuje odpovědného zástupce vždy, vyjma živnosti ohlašovací volné. Jedná-li se o živnosti řemeslné, vázané nebo koncesované, které vyžadují splnění zvláštní odborné způsobilosti, je odpovědným zástupcem ustanoven statutární orgán nebo člen statutárního orgánu. Pokud tato osoba nesplňuje podmínky pro výkon odpovědného zástupce, musí být ustanovená jiná osoba, mimo člena dozorčí rady nebo jiného kontrolního orgánu. Odpovědným zástupcem nesmí být rovněž osoba, u které se vyskytuje překážka v provozování živnosti.⁶²

Ustanovení odpovědného zástupce u živností ohlašovacích se odlišuje od ustanovení do funkce u živností koncesovaných. Za předpokladu, že odpovědný

⁵⁹ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 123.

⁶⁰ ČESKO. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In *Sbírka zákonů*, Česká republika. 1991, částka 87, s. 8-9.

⁶¹ BABŠICKÁ, V. *Zákon o živnostenském podnikání a zákon o živnostenských úřadech ve znění platném od 1. 1. 1996 s komentářem včetně předpisů souvisejících a vzorů podání*. Praha, 1996, s. 33.

⁶² HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 59.

zástupce splňuje zákonem stanovené podmínky, se u ohlašovacích živností pouze oznámí a svou funkci vykonává ode dne ustanovení. U koncesovaných živností je odpovědný zástupce schvalován a dnem nabytí právní moci rozhodnutí živnostenského úřadu je do funkce ustanoven. V případě ukončení výkonu funkce a stejně tak i ustanovení nového odpovědného zástupce je podnikatel povinen oznámit živnostenskému úřadu nejpozději do 15 dnů, kdy k této skutečnosti došlo. Sám odpovědný zástupce má možnost oznámit živnostenskému úřadu ukončení své funkce. Společně s oznámením však musí prokázat, že o ukončení výkonu své funkce předem písemně informoval podnikatele.⁶³ Tuto skutečnost je možné doložit doporučeným dopisem směřovaným podnikateli a podacím lístkem české pošty.

Pokud je výkon odpovědného zástupce ukončen a živnost nelze nadále provozovat, podnikatel musí ustanovit nového odpovědného zástupce nebo provozování živnosti dočasně přerušit. Jestliže podnikatel ustanoví odpovědného zástupce z důvodu nesplnění odborné způsobilosti pro provozování dané živnosti a oznámí živnostenskému úřadu přerušování provozování živnosti, neznamená to, že tímto je současně ukončen i výkon odpovědného zástupce. I když po dobu přerušování provozování živnosti se z právního hlediska na ustanovení odpovědného zástupce do funkce nic nemění, ztrácí ve skutečnosti funkce odpovědného zástupce svůj smysl, neboť ke splnění povinnosti zúčastňovat se živnosti v potřebném rozsahu prakticky nedochází a ani docházet nemůže. Proto po dobu pozastavení nebo dočasného přerušování provozování živnosti nemusí být odpovědný zástupce ustanoven, avšak po skončení této doby musí podnikatel odpovědného zástupce znovu ustanovit s doložením všech potřebných dokladů.

Odpovědných zástupců může být tolik, kolik podnikatel provozuje živností, ale je také možné, aby byl pro více živností ustanoven pouze jeden odpovědný zástupce, pokud splňuje požadavky pro výkon těchto živností.

4.6 Provozování živnosti v provozovně

Provozovna je definována jako prostor, v němž je živnost provozována. O jaký prostor se jedná, není blíže určeno a jedinou přesnější definicí je její vymezení

---

⁶³ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 43.

v živnostenském zákoně. Ve smyslu obchodního zákoníku je provozovnou prostor, kde je uskutečňována podnikatelská činnost. Režimu provozovny podléhá i automat, mobilní provozovna nebo obdobné zařízení sloužící k prodeji zboží nebo poskytování služeb. Mobilní provozovna se vyznačuje tím, že není umístěna na jednom místě po dobu delší než 3 měsíce.⁶⁴

Provozovny se nijak nerozlišují a není rozhodující, zda podnikatel provozovnu má či nemá. Výjimkou jsou některé druhy živností, u kterých je provozovna nutná a v jistých případech to přímo vyžaduje zvláštní právní předpis, vztahující se ke konkrétní živnosti. Zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně je podnikatel povinen ohlásit živnostenskému úřadu předem.⁶⁵ Odpovědnost za způsobilost provozovny je plně na podnikateli, který musí zajistit splnění požadavků zejména stavebních, hygienických a bezpečnostních. U ohlášení zahájení činnosti v provozovně tyto doklady o způsobilosti podnikatel nepředkládá, je však povinen tuto způsobilost prokázat kontrolnímu orgánu živnostenského úřadu. Podnikatel je dále povinen zajistit, aby provozovna byla trvale a zvenčí viditelně označena obchodní firmou nebo jménem a příjmením, případným názvem provozovny a jeho identifikačním číslem. Provozovna sloužící pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebiteli k označení připojí dále provozní dobu určenou pro styk se spotřebitelem a jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny, která musí být ustanovena pro každou provozovnu, výjimkou jsou automaty.⁶⁶

Živnostenský zákon výslovně umožňuje provozovat činnost ve více provozovnách, pokud k nim podnikatel prokáže vlastnické nebo užívací právo.

4.7 Zánik živnostenského oprávnění

Zánik živnostenského oprávnění je upraven společně jak pro živnosti ohlašovací, tak živnosti koncesované. Podle platné právní úpravy je zánik možný dvěma způsoby a to přímo ze zákona nebo rozhodnutím živnostenského úřadu.⁶⁷

---

⁶⁴ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. Olomouc, 2008, s. 63.

⁶⁵ BABŠICKÁ, V. *Zákon o živnostenském podnikání a zákon o živnostenských úřadech ve znění platném od 1. 1. 1996 s komentářem včetně předpisů souvisejících a vzorů podání*. Praha, 1996, s. 64.

⁶⁶ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. Olomouc, 2008, s. 119.

⁶⁷ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 85.

Živnostenské oprávnění je vázáno na osobu podnikatele, s kterou souvisejí důvody jeho zániku. Jedním z nich, kdy živnostenské oprávnění zaniká, je smrt podnikatele. Při úmrtí podnikatele však zákon v § 13 upravuje specifické podmínky, podle nichž může určitý okruh osob v živnosti pokračovat. Mezi tyto osoby patří správce dědictví, insolvenční správce, dědicové, pozůstalý manžel nebo partner. Pokud uvedené osoby živnostenskému úřadu pokračování provozování živnosti neoznámí, živnostenské oprávnění zaniká obecně dnem smrti podnikatele.⁶⁸

Živnostenské oprávnění zaniká také právnické osobě, u které došlo k jejímu zániku nebo k přeměně v jinou formu společnosti či družstva. To platí i v případech jiných případů přeměn, jako je sloučení, splynutí a rozdělení obchodní společnosti nebo družstva. V tomto případě může nová společnost pokračovat v provozování živnosti na základě živnostenského oprávnění původní společnosti, ale to jen po dobu nezbytně nutnou k získání vlastního živnostenského oprávnění. Dalším důvodem k zániku je uplynutí doby, na kterou bylo živnostenské oprávnění omezeno. Pokud však podnikatel oznámí pokračování v provozování živnosti ještě před uplynutím této doby, živnostenské oprávnění, které bylo vydáno pouze na dobu určitou, nezanikne. K zániku dochází také u zahraniční osoby nebo jejího předmětu podnikání, která je povinně zapsaná do obchodního rejstříku a došlo k jejímu výmazu⁶⁹ V dalších případech živnostenské oprávnění zaniká, jestliže to tak stanoví zvláštní zákon. Dojde-li k zániku živnostenského oprávnění ze zákona, živnostenský úřad bere tuto skutečnost na vědomí, zaznamená ji v živnostenském rejstříku a informuje příslušné orgány.

4.8 Zánik živnostenského oprávnění rozhodnutím

Zánik živnostenského oprávnění není jen ze zákonných důvodů, ale také na základě rozhodnutí živnostenského úřadu. Zrušení živnostenského oprávnění je rozlišováno na obligatorní a fakultativní.⁷⁰

- Obligatořně zruší živnostenský úřad živnostenské oprávnění, jestliže podnikatel již nesplňuje podmínku bezúhonnosti nebo způsobilosti k právním úkonům.

⁶⁸ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 47.

⁶⁹ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 86.

⁷⁰ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 114.

- Pokud vůči podnikateli nastanou překážky provozování živnosti nebo je-li soudem nebo správním orgánem uložen zákaz činnosti, který se týká provozování živnosti. (vyjma živnosti volné)
- Živnostenské oprávnění je zrušeno také tehdy, pokud o to podnikatel sám požádá nebo v případě nesprávného, v rozporu se zákonem provedeného zápisu do živnostenského rejstříku.
- Povinně je živnostenské oprávnění zrušeno také na návrh orgánu státní správy, příslušného k vydání stanoviska k žádosti o koncesi, z důvodu porušení povinností.
- Další důvody zrušení živnostenského oprávnění jsou na základě závažného porušení povinností podnikatele.

Fakultativně je o zrušení nebo o pozastavení provozování živnosti rozhodováno v následujících případech:

- Živnostenské oprávnění může být zrušeno na návrh příslušné správy sociálního zabezpečení, jestliže podnikatel neplní závazky vůči státu.⁷¹
- Jestliže podmínky stanovené rozhodnutím o udělení koncese, živnostenským zákonem nebo zvláštními předpisy jsou podnikatelem závažným způsobem porušovány.
- Živnostenský úřad může živnostenské oprávnění zrušit, pokud živnost není provozována po dobu delší než 4 roky. To však neplatí, pokud podnikatel během této doby oznámí přerušování živnosti.
- Živnostenské oprávnění může být v odpovídajícím rozsahu zrušeno nebo provozování živnosti pozastaveno, jestliže podnikatel do 1 roku neodstraní závady, které mu byly uloženy.

V případě pozastavení provozování živnosti je živnostenským úřadem vydané rozhodnutí, ve kterém je uvedena lhůta. Ta nesmí být delší než jeden rok a po tuto dobu nelze živnost provozovat.⁷² Živnostenský úřad neprodleně oznamuje zrušení živnostenského oprávnění na úřední desce obecního úřadu příslušného podle sídla, místa podnikání nebo umístění organizační složky podniku na území České republiky.⁷³

⁷¹ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. Olomouc, 2008, s. 139.

⁷² HORZINKOVÁ, E., KOHOUT, A. *Živnostenský zákon a předpisy související*. Praha, 2003, s. 102.

⁷³ BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. Praha, 2004, s. 116.

Neumísťuje se celé rozhodnutí, ale jen oznámení splňující stanovené údaje. Oznámení musí být zveřejněno nejméně po dobu 15 dnů. Informaci o zrušení živnostenského oprávnění živnostenský úřad dále oznámí dle § 48 a § 55 živnostenského zákona také dalším subjektům uvedeným v zákoně.

4.9 Překážky provozování živnosti

V § 8 živnostenského zákona jsou stanoveny tři překážky provozování živnosti, které jsou možné před nabytím živnostenského oprávnění nebo v průběhu podnikání. To znamená, že osoby, již se některá z překážek provozování živnosti dotýká, nemůže provozovat živnost.

První překážkou je prohlášení konkursu na majetek. Dle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) nesmí fyzická, či právnická osoba provozovat živnost, pokud byl na její majetek prohlášen konkurs a podnik byl prodán v rámci zpeněžení majetkové podstaty nebo bylo provozování podniku ukončeno soudem a tímto rozhodnutím je dán důvod pro zrušení živnostenského oprávnění.⁷⁴

Dále v případě zamítnutí insolvenčního návrhu, jestliže dlužník nemá majetek postačující na pokrytí nákladů insolvenčního řízení nebo dlužníkův majetek nedostačuje k uspokojení věřitelů. Tyto důvody pro podnikatele znamenají, že živnost nesmí provozovat po dobu 3 let od nabytí právní moci rozhodnutí.

Cílem konkursního řízení je rozložit dlužníkův majetek tak, aby došlo k poměrnému uspokojení věřitelů. Živnostenský úřad může překážku prominout, jestliže je podnikatelem prokázáno, že splňuje a je schopen řádně plnit povinnosti týkající se podnikání a finančních závazků.⁷⁵ Na prominutí překážky není právní nárok a živnostenský úřad rozhodne až po zvážení všech okolností případu.

Druhá překážka provozování živnosti je na základě vydání zákazu činnosti v trestním nebo správním řízení. Tato překážka nemůže být živnostenským úřadem prominuta a trvá po celou dobu tohoto zákazu. Zákaz činnosti je vztahován na obor a příbuzný obor, pro který byl zákaz vysloven. Podnikateli tak vzniká možnost

⁷⁴ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 48.

⁷⁵ BABŠICKÁ, V. *Zákon o živnostenském podnikání a zákon o živnostenských úřadech ve znění platném od 1. 1. 1996 s komentářem včetně předpisů souvisejících a vzorů podání*. Praha, 1996, s. 39.

pokračovat v podnikání v oborech, s kterými zákaz činnosti nesouvisí. Týká-li se volné živnosti, pak je zákaz vztahován pouze na činnost, ke které je trest vysloven. Ostatní činnosti volné živnosti jsou zákazem nedotčeny.

Třetí a poslední překážkou je zrušení živnostenského oprávnění z důvodu závažného porušení povinností stanovených rozhodnutím o udělení koncese, živnostenským úřadem nebo zvláštním právním předpisem.⁷⁶ Ohlášení živnosti, či žádost o udělení koncese v oboru nebo příbuzném oboru, tak může být podána nejdříve po uplynutí 3 let od právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění. Žádost o udělení koncese v jiném oboru může být podnikatelem podána nejdříve po uplynutí 1 roku od právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění.⁷⁷

---

⁷⁶ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. Olomouc, 2008, s. 45.

⁷⁷ ČESKO. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 87, s. 7.

5 Koncesované živnosti

5.1 Charakteristika koncesovaných živností

Koncesované živnosti lze provozovat na základě udělení státního povolení (koncese). Při žádosti o koncesovanou živnost musí být prokázána odborná způsobilost a v některých případech splněny další podmínky. Výčet koncesovaných živností je uveden v příloze č. 3 živnostenského zákona. Jejich celkový počet je 22 živností. Jedná se o takové činnosti, které se svým významem od běžných živností odlišují. Zahrnují činnosti, které mohou ohrozit životy a zdraví lidí, veřejné zájmy, majetková a jiná práva fyzických a právnických osob. Koncesovaná živnost může být vydána i k provozování živnosti, která nezahrnuje celý souhrn činností uvedených v jednotlivých položkách přílohy. Podnikatel tak může požádat o udělení koncese jen na některou z činností zahrnutou do specifické náplně určité živnosti koncesované. Tím však činnost nepřestává být koncesí a tudíž nemůže být živností ohlašovací.

Osoba, která hodlá provozovat koncesovanou živnost, musí požádat o vydání koncese živnostenský úřad a to písemně. V žádosti o koncesi se uvádí obdobné údaje jako u ohlášení živnosti. Rozdílem je uvedení dalších údajů podle zvláštních právních předpisů nezbytných pro posouzení žádosti o koncesi příslušným orgánem státní správy. Musí být doloženy doklady, které jsou obdobného charakteru jako u živností ohlašovacích (§ 46 živnostenského zákona) a dále doklady prokazující odbornou a jinou způsobilost podnikatele nebo osoby, která je ustanovena odpovědným zástupcem. Oproti živnostem ohlašovacím jsou u koncesovaných živností stanoveny mnohem vyšší nároky na odbornou způsobilost. V žádosti o koncesi musí být uveden předmět podnikání tak, jak je vymezen v příloze č. 3 živnostenského zákona. Přičemž zákon připouští uvedení předmětu podnikání v částečném rozsahu. V případě změny původně uvedeného částečného rozsahu předmětu podnikání podle přílohy č. 3 na úplný rozsah, jde o změnu údajů koncesované živnosti.⁷⁸

---

⁷⁸ BABŠICKÁ, V. *Zákon o živnostenském podnikání a zákon o živnostenských úřadech ve znění platném od 1. 1. 1996 s komentářem včetně předpisů souvisejících a vzorů podání*. Praha, 1996, s. 128.

O získání koncesované živnosti lze říci, že se jedná o nejsložitější formu získání živnostenského oprávnění. V tabulce níže je uveden přehled vydaných oprávnění na obecním živnostenském úřadě v Příbrami za posledních 10 let. Živnostenská oprávnění jsou rozdělena na živnosti ohlašovací a koncesované.

Druh živnosti	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Koncesované živnosti	82	50	39	48	33	46	24	123	120	152	105
Ohlašovací živnosti	1625	1549	1497	1251	1304	1449	710	2333	2340	2661	2232
Celkem	1707	1599	1536	1299	1337	1495	734	2456	2460	2813	2337

Tab. 1: Počet živnostenských oprávnění vydaných na obecním živnostenském úřadě v Příbrami od roku 2002 do roku 2012.

Na rozdíl od živností ohlašovacích je u koncesovaných nutné získat souhlas státního orgánu a jedná se o podnikání v následujících oborech:

1. Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením)
2. Výroba a úprava lihu sulfitového nebo lihu syntetického
3. Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin
4. Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva
5. Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu
6. Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50 kW

7. Silniční motorová doprava- nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidla určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče, - nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidla určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče.
8. Vnitrozemská vodní doprava
9. Kontrolní testování mechanizačních prostředků na ochranu rostlin
10. Kontrolní testování zařízení na ochranu rostlin
11. Provádění pyrotechnického průzkumu
12. Provádění veřejných dražeb – dobrovolných, nedobrovolných
13. Provozování cestovní kanceláře
14. Ostraha majetku a osob
15. Služby soukromých detektivů
16. Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob
17. Vedení spisovny
18. Provozování střelnic a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní
19. Provádění trhacích a ohňostrojných prací
20. Provozování pohřební služby
21. Provádění balzamace a konzervace
22. Provozování krematoria

Obsahové náplně koncesovaných živností, nařízení vlády č. 368/2012 Sb.

Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením)

Obsahem této koncesované živnosti je výroba lihu pomocí destilace. Dále výroba lihu zkvašením cukernatých roztoků, které pochází ze škrobnatých, cukernatých surovin nebo použitím jiných surovin obsahujících kvasný líh. Výroba alkoholických nápojů, při jejichž výrobě destilací přímo vzniká alespoň část etanolu obsaženého v těchto nápojích (destilátů pravých, destilátů řezaných a destilátů vyrobených

zvláštním tradičním způsobem), s výjimkou výroby ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením.⁷⁹ Obsahem je také výroba konzumního lihu a lihovin a to způsobem míchání, tzn. studenou cestou, včetně výroby ostatních alkoholických nápojů. Výjimka je výroba piva, ovocných vín a medoviny.

Výroba a úprava lihu sulfitového nebo lihu syntetického

Tato živnost obsahuje výrobu lihu destilací nebo jiným oddělením ze zkvašených roztoků pocházejících z celulózy, výrobu lihu synteticky a úpravu lihu takto získaného jeho zušlechťováním nebo denaturací.⁸⁰

Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin

Zabývá se výzkumem, vývojem, zpracováním a výrobou výbušnin. Obsahem je zneškodňování, ničení, ale také nákup a prodej výbušnin.

Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva

Jak napovídá již název, obsahem této koncesované živnosti je vývoj, výroba, opravy a úpravy zbraní spočívající v odstraňování závad a změnu jejich vlastností. Může být prováděna údržba, montáž, seřizování zbraně a přeprava zbraní do určeného místa. Dále nákup a prodej zbraní, půjčování zbraní, skladování, uchovávání, znehodnocování, ničení a řádné opatrování zbraní převzatých do úschovy. Vývoj a výroba střeliva, úpravy, opravy, nákup, prodej a půjčování střeliva, přeprava střeliva do určeného místa a vydání příjemci. Skladování, uschovávání a řádné opatrování do úschovy převzatého střeliva, ničení a znehodnocování střeliva.⁸¹

Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu

V rámci této koncesované živnosti lze nakupovat, prodávat a půjčovat bezpečnostní materiál podle jiného právního předpisu. (dále jen „bezpečnostní

⁷⁹ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. Olomouc, 2008, s. 264.

⁸⁰ ČESKO. Nařízení vlády č. 368/2012 Sb. o obsahových náplních jednotlivých živností. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2012, částka 137, s 4844-4847.

⁸¹ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 262.

materiál“). Skladovat, uchovávat a řádně opatrovat bezpečnostní materiál převzatý do úschovy. Lze provádět výrobu bezpečnostního materiálu, opravy a úpravy bezpečnostního materiálu, zejména odstraňování jeho závad a měnění jeho vlastností podle objednávky.⁸² Provádět údržbu, montáže bezpečnostního materiálu a dále přepravu do určeného místa. Obsahem je rovněž znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu.

Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50 kW

V rámci této živnosti lze provádět výrobu a rozvod, dopravu, akumulaci, přeměnu parametrů a dodávku tepelné energie rozvodným tepelným zařízením tepelné energie, na kterou není udělována licence dle jiného právního předpisu. Instalovaným výkonem jednoho zdroje se rozumí celkový výkon kotelny, ve které může být instalován jeden zdroj s výkonem nad 50 kW nebo více zdrojů o nižším výkonu, které ve svém součtu překročí hodnotu 50 kW.⁸³ Dodávku tepelné energie zajišťující vlastníci domů (pronajímatelé) pro své nájemníky, do této živnosti zahrnout nelze.

Silniční motorová doprava- nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče, - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče.

Obsahuje souhrn činností zajišťující přepravu osob, věcí nebo zvířat silničními motorovými vozidly nebo jízdními soupravami pro cizí potřebu. Také přemísťování silničních motorových vozidel nebo jízdních souprav samých po dálnicích, silnicích, místních komunikacích, volném terénu a veřejně přístupných účelových komunikacích. Silniční motorovou dopravu můžeme provozovat jako osobní dopravu nebo nákladní dopravu. Osobní dopravu členíme na osobní provozovanou pomocí vozidel určených

---

⁸² ČESKO. Nařízení vlády č. 368/2012 Sb. o obsahových náplních jednotlivých živností. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2012, částka 137, s. 4844-4847.

⁸³ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. Olomouc, 2008, s. 266.

pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče a osobní provozovanou vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče. Nákladní dopravu členíme na nákladní provozovanou vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, a nákladní provozovanou vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li tyto jízdní soupravy určeny k přepravě zvířat nebo věcí.⁸⁴

Vnitrozemská vodní doprava

V rámci vnitrozemské vodní dopravy můžeme zajišťovat přepravu osob, věcí, nebo zvířat. Dále lze pro cizí potřebu přemísťovat plavidla po vnitrozemských vodních cestách s výjimkou plovoucích strojů, plovoucích zařízení a jiných ovladatelných plovoucích těles podle jiného právního předpisu.⁸⁵

Kontrolní testování mechanizačních prostředků na ochranu rostlin

Obsahem této živnosti je přezkoumávání funkční způsobilosti profesionálního zařízení pro správnou aplikaci přípravků na ochranu rostlin podle technologických požadavků stanovených jiným právním předpisem.⁸⁶ Zahrnuje také vydání dokladu o funkční způsobilosti zařízení.

Provádění pyrotechnického průzkumu

Provádění pyrotechnického průzkumu spočívá ve vyhledávání munice nebo výbušnin za pomoci detekční techniky. Dále v jejich identifikaci, případné vyzvednutí, nebo dohledu při zemních pracích, při nichž se očekává nalezení munice nebo výbušnin.

Provádění veřejných dražeb

- dobrovolných
- nedobrovolných

---

⁸⁴ ČESKO. Nařízení vlády č. 368/2012 Sb. o obsahových náplních jednotlivých živností. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2012, částka 137, s. 4844-4847.

⁸⁵ HORZINKOVÁ, E., KOHOUT, A. *Živnostenský zákon a předpisy související*. Praha, 2003, s. 276.

⁸⁶ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 263.

Činnosti spojené s prováděním veřejných dražeb dobrovolných podle jiného právního předpisu, přičemž dražbou dobrovolnou je dražba prováděná na návrh osoby oprávněné s majetkem nakládat, a prováděním veřejných dražeb nedobrovolných podle jiného právního předpisu, přičemž dražbou nedobrovolnou je dražba prováděná na návrh dražebního věřitele, jehož pohledávka je přiznána vykonatelným soudním rozhodnutím nebo vykonatelným rozhodčím nálezem nebo doložena vykonatelným notářským zápisem nebo vykonatelným exekutorským zápisem, který obsahuje náležitosti stanovené jiným právním předpisem, anebo doložena jiným vykonatelným rozhodnutím, jehož soudní výkon připouští zákon, včetně platebních výměrů a výkazů nedoplatků.⁸⁷ Dražbu chápeme jako veřejné jednání, jehož účelem je přechod vlastnického nebo jiného práva k předmětu dražby, konané na návrh navrhovatele, při němž se osoba licitátora obrací na předem neurčené osoby na předem určeném místě s výzvou k podávání nabídek. Osoba, která za stanovených podmínek učiní nejvyšší nabídku, přejde příklepem licitátora vlastnictví předmětu dražby nebo totéž jednání, které bylo licitátorem ukončeno z důvodu, pokud nebylo učiněno ani nejnižší podání. Předmětem dražby může být věc nemovitá, podnik nebo jeho organizační složka, převoditelná majetková práva k předmětu dražby a věc nebo souhrn věcí movitých, za podmínky, že navrhovatel dražby není jejich vlastníkem. U dražby nedobrovolné je předmětem vše, co může být zástavou podle jiného právního předpisu. Vyjma předmětů kulturní hodnoty z oboru archeologie a předmětů kulturní hodnoty sakrální a kultovní povahy neopatřeny osvědčením k trvalému vývozu. Obsahem jsou také činnosti, které směřují k zabezpečení organizace dražby. Zajištění uveřejnění dražby dražební vyhláškou, zajištění odhadu ceny předmětu dražby, vedení evidence o dražbách, zabezpečení uložení písemností podniku. V rámci této živnosti nelze provádět veřejné dražby v oblasti cenných papírů.

Provozování cestovní kanceláře

Tato živnost zahrnuje organizování, nabídku a prodej zájezdů. Zájezdem rozumíme kombinaci služeb podle jiného právního předpisu. Jednotlivé služby cestovního ruchu lze nabízet, prodávat, zprostředkovávat a rovněž organizovat, nabízet, prodávat a zprostředkovávat prodej kombinací jednotlivých služeb cestovního ruchu.

---

⁸⁷ ČESKO. Nařízení vlády č. 368/2012 Sb. o obsahových náplních jednotlivých živností. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2012, částka 137, s. 4844-4847.

Jako jednotlivé služby cestovního ruchu chápeme zvláště zabezpečení dopravy, ubytování, stravování, průvodcovské služby, prodej a rezervaci letenek, prodeje a rezervaci železničních a autobusových jízdenek včetně místenek, prodej a rezervaci lodních lístků včetně kajut, zprostředkování víz, nabídky a prodej balneologických služeb za účelem relaxace a rekondice, nabídky a prodeje sportovních aktivit za účelem relaxace a rekondice (například jízda na koni, půjčování kol a dalších sportovních potřeb, pobyt ve fit-centrech), zprostředkování a zajištění účasti na sportovních a společenských akcích a zprostředkování prodeje dalších služeb spojených s rekreací, odpočinkem a služebním, obchodním jednáním.⁸⁸ V rámci živnosti je dovolen prodej vstupenek, map, plánů, jízdních řádů, průvodců a upomínkových předmětů.

Ostraha majetku a osob a služby soukromých detektivů

Poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou movitého a nemovitého majetku. Zajištění ostrahy při přepravě peněz, cenností či jiného majetku a ochranu osob, vymezených zájmů, zajišťováním pořádku v místech konání veřejných shromáždění, různých slavností, zábav, sportovních akcí. Vyhodnocování bezpečnostních rizik a zpracování plánů ochrany. Činnosti spočívající s hledáním majetku a osob, zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem, získáváním informací týkajících se osobního stavu fyzických nebo právnických osob.⁸⁹ Zjištění majetkových poměrů osob, získáváním informací v souvislosti s vymáháním pohledávek a vyhledáváním protiprávních jednání, které ohrožují obchodní tajemství.

Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob

V rámci této živnosti lze projektovat, provádět montáž, kontrolu, údržbu a opravy elektronických poplachových systémů (zejména systémů zabezpečovacích, tísňových, protipožárních, kontroly vstupu, přivolání pomoci, integrovaných a kamerových), určených k ochraně majetku a osob před neoprávněnými zásahy, včetně poplachových systémů a zařízení umožňujících sledování pohybu a projevů osob v objektech a jejich okolí.⁹⁰ Dále lze provádět montáž, opravy, údržbu, revize a správu

⁸⁸ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 264.

⁸⁹ ČESKO. Nařízení vlády č. 368/2012 Sb. o obsahových náplních jednotlivých živností. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2012, částka 137, s. 4844-4847.

⁹⁰ HORZINKOVÁ, E., KOHOUT, A. *Živnostenský zákon a předpisy související*. Praha, 2003, s. 277.

mechanických zábranných systémů, které zvyšují účinnost běžných standardů zabezpečení majetku a osob.

Vedení spisovny

Vedení spisovny zajišťuje odbornou správu dokumentů původce, případně jeho právních předchůdců, příjem těchto dokumentů a úschovu. Dále zahrnuje řádnou péči o tyto dokumenty, jejich evidenci, výkon nahlédací agendy a vyřazování ve skartačním řízení a mimo skartační řízení.⁹¹

Provozování střelnice a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní

Provozování střelnice a následná výuka a nácvik střelby. Prováděny jsou ostré střelby ze střelných zbraní a výuka teorie střelby včetně vyučování souvisejících právních předpisů, bezpečnostního a zdravotnického minima.⁹² V rámci živnosti je veden nácvik a prováděna střelba ze zbraně, která je osobě za dohledu svěřena.

Provádění trhacích a ohňostrojných prací

Činnosti spočívající v trhacích pracích, kterými se považují odborné práce, při kterých je využívána energie chemické výbuchové přeměny výbušnin zahrnující soubor pracovních operací, především nabíjení trhavin, přípravu a nabíjení roznětných náložek a zhotovování roznětné sítě pro odpálení a výbuch náloží. Provádění ohňostrojných prací, odborných činností, při kterých se využívá energie chemické výbuchové přeměny pyrotechnických výrobků považovaných za výbušné předměty k vyvolání světelných, nebo zvukových efektů.⁹³

Provozování pohřební služby

Jedná se o služby spojené se sjednáním smluv o pohřbení, přepravou lidských pozůstatků, jejich uložením do rakve, úpravou, přechodným uložením v prostorách k tomu určených a pohřebním obřadem (pietním aktem) a další činnosti spojené

---

⁹¹ ČESKO. Nařízení vlády č. 368/2012 Sb. o obsahových náplních jednotlivých živností. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2012, částka 137, s. 4844-4847.

⁹² HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 265.

⁹³ ČESKO. Nařízení vlády č. 368/2012 Sb. o obsahových náplních jednotlivých živností. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2012, částka 137, s. 4844-4847.

s pohřbením, s výjimkou provozování pohřebiště.⁹⁴ Tato živnost obsahuje také provádění balzamace, konzervace a zpopelňování lidských pozůstatků nebo exhumovaných lidských ostatků, rovněž úpravu popela a jeho ukládání do uren. A dále převoz lidských pozůstatků pro potřebu zdravotnického zařízení, policie nebo jiných orgánů činných v trestním řízení.

Provádění balzamace a konzervace

Tato živnost spočívá v činnostech spojených s úpravou lidských pozůstatků, které mají zamezit rozvoj posmrtných změn vyvolaných hnilobnými bakteriemi nebo hmyzem a to pomocí antiseptických látek, zabraňující rozkladu (balzamace). Dále činnosti spojené s úpravou lidských pozůstatků zpomalující rozvoj posmrtných změn vyvolaných hnilobnými bakteriemi nebo hmyzem (konzervace), které nespočívají v pouhém chlazení lidských pozůstatků v chladicích zařízeních.⁹⁵

Provozování krematoria

Živnost provozování krematorií zahrnuje služby spojené se zpopelněním lidských pozůstatků nebo exhumovaných lidských ostatků. Činnosti související s nakládáním s ostatky, úpravou popela, jeho ukládáním do uren a předáním objednateli pohřbu. Evidence provozu krematoria a další související činnosti např. zabezpečení hudebního doprovodu, či úschova uren.

5.2 Odborná způsobilost koncesovaných živností

Koncesované živnosti jsou živnosti uvedené v příloze č. 3 živnostenského zákona. Jejich odborná způsobilost je stanovena právě v této příloze nebo je upravena zvláštními právními předpisy.

Odborná způsobilost pro koncesované živnosti je uvedena u každé jednotlivé živnosti a spočívá v dosažení určitého vzdělání a splnění dalších podmínek zde uvedených. Pro provozování některých koncesovaných živností je stanovena všeobecná podmínka spolehlivosti, která se posuzuje u podnikatele nebo odpovědného zástupce,

⁹⁴ BABŠICKÁ, V. *Zákon o živnostenském podnikání a zákon o živnostenských úřadech ve znění platném od 1. 1. 1996 s komentářem včetně předpisů souvisejících a vzorů podání*. Praha, 1996, s. 253.

⁹⁵ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. Olomouc, 2010, s. 265.

je-li ustanoven.⁹⁶ Živnostenským zákonem není definována osoba, která je či není spolehlivá, ale je stanoven způsob, jakým je posouzena.

Nezbytným předpokladem pro rozhodnutí živnostenského úřadu o udělení koncese je stanoven požadavek kladného stanoviska orgánů, který se ke koncesi vyjadřuje. Žadatel o koncesi má povinnost předložit doklady a uvést údaje podle zvláštních předpisů, které jsou potřebné pro vydání stanoviska příslušného orgánu státní správy, který se k žádosti o koncesi vyjadřuje. Pokud v žádosti o koncesi nejsou uvedeny údaje stanovené zákonem nebo k ní nejsou přiloženy doklady, které jsou živnostenským zákonem nebo zvláštním předpisem stanoveny, žadatel je ve lhůtě 30 dnů od doručení žádosti vyzván k odstranění závad. Pokud žádost neobsahuje potřebné údaje nebo není doložena doklady ve smyslu zákona, musí živnostenský úřad vyzvat podnikatele k doplnění žádosti a stanoví lhůtu nejméně 15 dnů. Má-li k tomu žadatel závažné důvody, může být tato lhůta na jeho žádost prodloužena a to i opakovaně. Po dobu této lhůty je řízení o udělení koncese přerušeno. Nejsou-li žadatelem závady odstraněny, živnostenský úřad řízení zastaví. Jsou-li závady ve stanovené nebo prodloužené lhůtě odstraněny, živnostenský úřad zahájí projednání žádosti.

Žádost o koncesi projednává živnostenský úřad ve správním řízení. Udělení koncese je správním rozhodnutím a konstituuje se jím živnostenské oprávnění. Dle zvláštních předpisů nebo přílohy č. 3 může být k provozování živnosti nutné oprávnění nebo souhlas orgánu státní správy. V příloze č. 3 živnostenského zákona je u jednotlivé živnosti uveden orgán státní správy, který se k žádosti o koncesi vyjadřuje. Dotčenému orgánu státní správy živnostenský úřad zasílá žádost o koncesi k zaujetí stanoviska. Tímto stanoviskem je živnostenský úřad vázán. Stanovisko je povinen zaujmout do 30 dnů od doručení žádosti. Pokud se v této lhůtě nevyjádří, neznamená to, že s vydáním koncese souhlasí. V případě, že příslušný orgán vydal k žádosti o koncesi zamítavé stanovisko, živnostenské oprávnění nemůže být vydáno. Stanovisko není živnostenským úřadem vyžadováno v případě, že příslušný orgán k tomuto zákonu vydal rozhodnutí o udělení souhlasu s podnikáním podle zvláštního právního předpisu.⁹⁷ V pochybnostech si může živnostenský úřad vyžádat od dalších orgánů vyjádření, a to

---

⁹⁶ BABŠICKÁ, V. *Zákon o živnostenském podnikání a zákon o živnostenských úřadech ve znění platném od 1. 1. 1996 s komentářem včetně předpisů souvisejících a vzorů podání*. Praha, 1996, s. 77.

⁹⁷ HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. Olomouc, 2008, s. 136.

k ujasnění některých otázek odborné způsobilosti apod. Stanoviskem těchto orgánů k žádosti o koncesi již živnostenský úřad není vázán.

Při rozhodování o koncesi živnostenský úřad zjišťuje, zda žadatel splnil všechny podmínky pro provozování živnosti a zda netrvá překážka v provozování živnosti. Pokud některá z podmínek není splněna nebo orgán státní správy, který se k žádosti vyjadřuje, vydal negativní stanovisko, živnostenský úřad žádost zamítne. Musí však účastníkovi řízení umožnit vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí. Má-li živnostenský úřad předloženy všechny potřebné doklady a obdržel stanovisko příslušného orgánu státní správy, musí o žádosti rozhodnout. Výsledkem koncesního řízení je tedy udělení koncese.

Oprávnění provozovat živnost u koncesovaných živností vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese. Zápis do živnostenského rejstříku živnostenský úřad provede do 5 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese a podnikateli vydá výpis. Zde je rozdíl oproti živnostem ohlašovacím, kterým oprávnění provozovat živnost vzniká dnem zaplacení správního poplatku a ohlášením živnosti tzn. dnem, kdy byl živnostenskému úřadu podnikatelem podán vyplněný formulář „Ohlášení živnosti“.⁹⁸

5.3 Podmínky k provozování koncesovaných živností

Dle § 27 odst. 3 živnostenského zákona živnostenský úřad může uložit nebo změnit podnikateli podmínky provozování živnosti na základě tohoto zákona anebo na základě zvláštních právních předpisů. Podmínky výkonu některých koncesovaných živností tak mohou být změněny pouze tehdy, jestliže je po udělení koncese změněn zvláštní právní předpis nebo ustanovení živnostenského zákona, které upravuje podmínky výkonu některých koncesovaných živností. V těchto případech se jedná o změnu již pravomocného rozhodnutí a další postup živnostenského úřadu bude následovat podle správního řádu.

Podmínky uložené podle § 27 odst. 3 jsou stanoveny jen u následujících koncesí. U koncesované živnosti „Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování

---

⁹⁸ PTÁČKOVÁ, V. *Velký průvodce podnikatele*. Praha, 1998, s. 18.

zpracování, nákup a prodej výbušnin“ je touto podmínkou vyžadována spolehlivost podnikatele nebo statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu. Spolehlivost podnikatele je zachována podle § 1 odst. 5 zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky tzv. lustrační zákon. Osvědčení o evidenci je vydáváno Ministerstvem vnitra a je platné pouze s osobními doklady, potvrzujícími jméno, příjmení, datum a místo narození v něm uvedené. Zákonem č. 422/2000 Sb. byl však lustrační zákon změněn a u občanů narozených po 1. prosinci 1971 se osvědčení podle § 9 odst. 1 zákona č. 451/1991 Sb. nevyžaduje.

Podmínka spolehlivosti je vyžadována také u koncesovaných živností „Provádění pyrotechnického průzkumu“, „Provádění trhacích a ohňostrojných prací, Provozování střelnic a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní“ a živnosti „Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva“, kde však pro nabývání výbušnin a výbušných předmětů a provádění činností s nimi musí podnikatel nebo odpovědný zástupce podnikatele splňovat odbornou způsobilost stanovenou pro obor výzkum, vývoj, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin, a to přiměřeně rozsahu živnostenského oprávnění.

Podmínka bezúhonnosti všech zaměstnanců dle § 6 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 155/2010 Sb. se vyžaduje u živnosti „Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu.“

Fyzická nebo právnická osoba, která žádá o udělení koncese „Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50 kW“ a není tato osoba držitelem licence na rozvod tepelné energie dle zákona č. 458/2000 Sb., (energetický zákon) musí prokázat, že má technické předpoklady k zajištění výkonu koncesované činnosti, a že touto činností nedojde k ohrožení života a činnosti osob, majetku či zájmu na ochranu životního prostředí.⁹⁹ Tato fyzická nebo právnická osoba, která žádá o udělení koncese, musí mít uzavřeno pojištění odpovědnosti.

---

⁹⁹ BURDEK, L. *Živnostenské podnikání*. Ostrava, 2012, s. 65-66.

Podmínka schválení provozovny dle zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, se vztahuje na živnost „Kontrolní testování mechanizačních prostředků na ochranu rostlin“ a týká se také živnosti „Kontrolní testovací zařízení na ochranu rostlin.“

Již zmíněnou podmínku spolehlivosti podnikatele živnostenský zákon vyžaduje též u živností „Ostraha majetku“ a „Služby soukromých detektivů.“ Podnikatel, který hodlá provozovat tyto živnosti, musí splňovat podmínku bezúhonnosti všech osob, které pro něj předmětnou činnost vykonávají.

Podmínka spolehlivosti podnikatele naopak není stanovena u živnosti „Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob“, u které zůstala jen podmínka bezúhonnosti všech osob, které pro podnikatele předmětnou činnost vykonávají.

Koncesovaná živnost „Vedení spisovny“ požaduje podmínku schválení provozovny dle zákona č. 499/2004 Sb., (o archivnictví a spisové službě) a také podmínku bezúhonnosti všech zaměstnanců.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení vývoje koncesovaných živností. Počátky koncesovaných živností sahají do 18. století. Důležitý moment nastal vydáním generálního cechovního patentu, kdy nově vydanými předpisy byly živnosti rozděleny. Koncesované živnosti patřily mezi živnosti necechovní a k provozování těchto živností byla potřeba koncese od státu. Jednalo se například o knihaře, papírníky, obchodníky atd. Typická koncesní živnost byl obchod knihkupectví. K získání koncese bylo potřeba splnění řady podmínek, které se u jednotlivých oborů lišily. Minimální podmínkou bylo prokázání zletilosti, občanské zachovalosti a minimální výše majetku. V některých případech bylo požadováno složení mistrovských zkoušek nebo vysvědčení.

Až do konce 50. let 19. století byly koncesované živnosti rozděleny na osobní a reální. Osobní byly spojovány s osobou, která činnost vykonávala. Reální koncese byla spojena s určitou věcí a zanikala v zásadě jejím zánikem. Ze studia materiálů vyplynulo, že důležitým momentem vývoje koncesovaných živností bylo přijetí živnostenského řádu. Tento návrh byl vyhlášen císařským patentem z 20. prosince 1859, byl uveřejněn pod číslem 227/1859 ř.z. a nabyt účinnosti 1. května 1860. Byl věcně propracovaný a jeho dílčí části platily až do roku 1965. Koncesované živnosti byly v jeho druhé části a koncesí se rozumělo úřední povolení. Koncese byla úřadem udělována po volné úvaze, která však nebyla libovůlí. Pokud byly žadatelem splněny zákonem stanovené podmínky, koncese musela být udělena. Od každého koncesionáře se požadovala spolehlivost a zvláštní způsobilost, což znamenalo vzdělání, ale také místní poměry. V tomto případě musela být slyšena obec, kde se měla živnost vykonávat.

Během 2. světové války a v poválečném období byla podnikatelská činnost utlumena, což se týkalo i koncesí. Dalším důležitým mezníkem byl rok 1989, kdy se podnikatelská činnost začala znovu rozvíjet. Novodobé koncesované živnosti však vznikly až vydáním živnostenského zákona, který nabyt účinnosti 1. 1. 1992 a znovu rozdělil živnosti na řemeslné, vázané, koncesované a volné.

Od roku 1992 byl živnostenský zákon mnohokrát novelizován a jednotlivé přímé i nepřímé novely měly dopad na změny v koncesovaných živnostech. Studium materiálů jsem zjistila, že koncesované živnosti se od počátku účinnosti živnostenského zákona neustále měnily. Některé koncesované živnosti byly vyřazeny do jiné skupiny volných,

řemeslných nebo vázaných živností a po letech znovu vráceny. Např. „Hostinská činnost“, která je nyní živností řemeslnou, byla ještě před rokem 1996 živností koncesovanou. Stejně je tomu u živnosti „Kominictví“, která byla zařazena také do koncesí a nyní je živností řemeslnou. Živnost „Provozování cestovní kanceláře“ také nebyla vždy koncesí. Na nějaký čas se stala živností volnou a poté byla znovu vrácena do koncesovaných živností. Můžeme se setkat také s případy, kdy byla koncesovaná živnost zcela vyloučena ze živnostenského rejstříku. Jednalo se např. o „Směnárenskou činnost“ nebo „Poskytování telekomunikačních služeb“. Z vlastní zkušenosti si myslím, že změny v koncesovaných živnostech vychází z praxe, kdy jsou postupně přehodnoceny nároky na odbornou způsobilost těchto živností. Koncesované živnosti byly udělovány vždy na základě povolení státu a tato podmínka zůstala až do současnosti nezměněna.

Z uvedené tabulky můžeme porovnat vývoj počtu koncesovaných živností od roku 1992 do roku 2012 vydaných na území České republiky. Na základě zhodnocení těchto údajů lze říci, že největší počet vydaných koncesovaných živností byl zaznamenán v letech 1994 – 1997, kdy se jejich počet pohyboval v průměru 151 275 vydaných koncesovaných živností za rok. V průběhu dalších let již nenastaly výrazné změny a počet vydaných koncesovaných živností se pohybuje v průměru 121 169 koncesí.

Počet koncesovaných živností na území České republiky										
	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Počet koncesí	89 312	124 558	147 668	165 602	142 933	148 897	101 811	128 932	130 223	131 688
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
131 972	120 258	120 326	128 145	122 245	122 593	112 162	112 213	115 742	119 234	119 989

Tab. 2: Počet vydaných koncesovaných živností na území České republiky od roku 1992 do roku 2012.

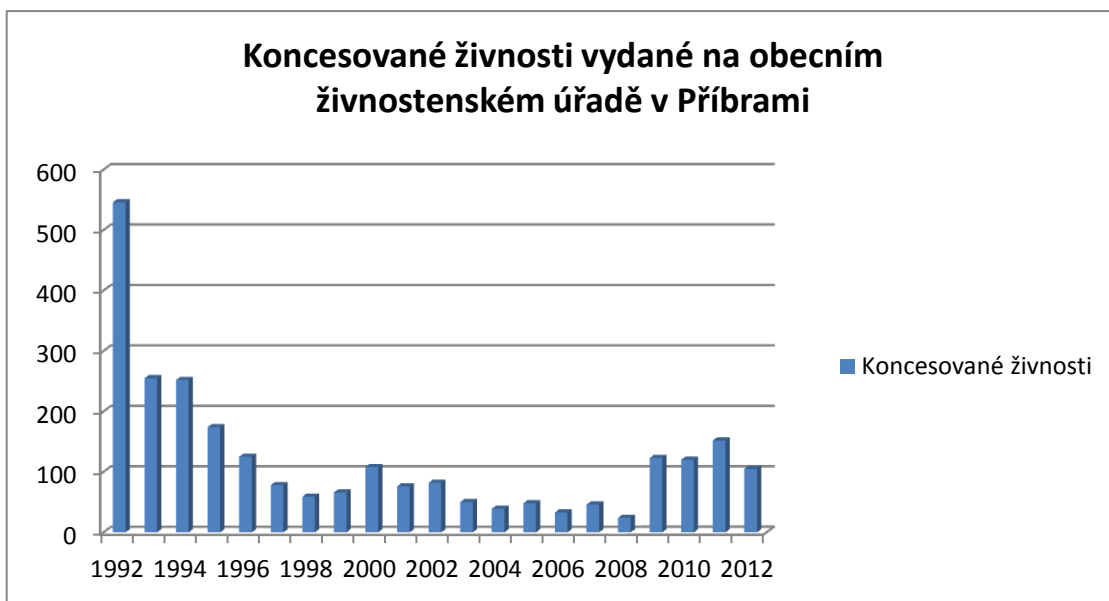
Graf 1: Přehled počtu vydaných živnostenských oprávnění koncesovaných živností od roku 1992 do roku 2012 na území České republiky.

Pokud bych měla zhodnotit vývoj počtu koncesovaných živností vydaných na obecním živnostenském úřadě v Příbrami. Z uvedené tabulky, grafu a dosažených údajů níže vyplívá, že rok 1992 byl pro koncesované živnosti ten nejpočetnější. V tomto roce bylo vydáno 546 koncesovaných živností. Následující roky byly hodnotově stále nadprůměrné, ale počet koncesí se postupně snižoval.

Počet koncesovaných živností na obecním živnostenském úřadě v Příbrami										
	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Počet koncesí	546	255	252	174	125	78	59	66	108	76
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	82	50	39	48	33	46	24	123	120	152
										105

Tab. 3: Počet vydaných koncesovaných živností na obecním živnostenském úřadě v Příbrami od roku 1992 do roku 2012.

V období od roku 1997 do roku 2002 byl jejich počet poměrně ustálený, jedinou výjimkou byl rok 2000, kdy byl zaznamenán menší nárůst. Rokem 2003 však došlo k trvalému poklesu koncesovaných živností. Uvedla bych rok 2008, kdy jejich počet klesl na pouhých 24 vydaných koncesovaných živností. Zlom nastal v roce 2009, kdy nastal opětovný nárůst na průměrných 125 vydaných koncesovaných živností za rok. V tomto hodnotovém rozmezí se počet koncesí pohybuje do současnosti.

Graf 2: Přehled počtu vydaných živnostenských oprávnění koncesovaných živností na obecním živnostenském úřadě v Příbrami od roku 1992 do roku 2012.

Současná právní úprava živnostenského podnikání je dle mého názoru vzhledem k požadavkům na odbornou způsobilost koncesovaných živností odpovídající. Změny v právní úpravě živnostenského zákona měly pozitivní vliv zejména v oblasti zjednodušení vstupu do podnikání a také k odlehčení administrativy. Vytvořením Centrálních registračních míst změnou zákona č. 214/2006 Sb. se stalo výhodou jak pro živnostníky, tak i pro pracovníky obecních živnostenských úřadů. Zejména budoucím podnikatelům byl celkově zjednodušen vstup do podnikání a již není potřeba vyplňovat velké množství formulářů, jako tomu bylo dříve. Došlo také ke zjednodušení administrativy a současný postup registrace již pro podnikatele neznámá velké časové zatížení. V předchozích letech byly na začátku podnikání vyžadovány ještě další doklady jako např. doklad o nedoplatcích na platbách pojistného na sociální

zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, potvrzení o bezdlužnosti a také výpis z rejstříku trestu. Nyní podnikateli postačí jednotný formulář, který byl novelou živnostenského zákona zaveden a s pomocí kterého podá přihlášku k daňové registraci, či k důchodovému, nemocenskému a zdravotnímu pojištění. Živnostenský úřad předá veškeré údaje o podnikateli ostatním dotčeným orgánům a tím byla zlepšena komunikace mezi jednotlivými úřady. Pro podnikatele je jistě výhodou zrušení místní příslušnosti živnostenských úřadů dle jejich trvalého bydliště. To znamená, že ohlášení živnosti, žádost o koncesi nebo další změny v živnostenském rejstříku mohou podat na kterémkoliv živnostenském úřadě.

Další změnou pro podnikatele je zavedení nového dokladu prokazující živnostenské oprávnění. Podnikateli se již nevydává na každé živnostenské oprávnění zvlášť živnostenský list, ten byl nahrazen jediným dokumentem a to výpisem ze živnostenského rejstříku. Jeho vzor je uveden v příloze X. Výpis z živnostenského rejstříku obsahuje veškeré identifikační údaje o podnikateli a seznam jeho veškerých živnostenských oprávnění. Tím zanikly rovněž koncesní listiny týkající se koncesovaných živností. Neméně významnou změnou v právní úpravě živnostenského zákona je zavedení jedné volné živnosti nazývané „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, která veškeré volné živnosti shrnula do seznamu oborů dané přílohou č. 4 živnostenského zákona. Tuto změnu vnímám jako vstřícný krok všem podnikatelům, jelikož ohlášením jedné živnosti volné mají na výběr z velkého množství různých oborů činností. A pokud podnikatel vlastnil živnostenské oprávnění na některou volnou živnost, byl od 1. 7. 2008, kdy novela zákona č. 130/2008 Sb. nabyla účinnosti, oprávněn podnikat ve všech oborech volné živnosti.

Vývojem živnostenské právní úpravy došlo dle mého názoru k výraznému zjednodušení povinností podnikatele. Změny nalezneme jak u uvolnění nároků na odbornou způsobilost, tak u oznamovacích povinností. Lze tedy kladně hodnotit snahy o zlepšení celého podnikatelského prostředí a přístup k živnostníkům, kterým i přes četné novelizace živnostenského zákona celkově zjednodušuje a ulehčuje podnikatelskou činnost.

Dále bych se zmínila o navrhované právní úpravě, která má zajistit prodej lihu, konzumního lihu a lihovin v režimu koncesované živnosti „Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva,

ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) pro výrobu a úpravu kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin“. Stávající podnikatel, který bude ke dni nabytí účinnosti zákona oprávněn prodávat kvasný líh, konzumní líh nebo lihoviny, může v této činnosti pokračovat po dobu 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. V této době však musí požádat o udělení koncese, jelikož podnikatel, který bude tuto činnost provozovat bez odpovídajícího živnostenského oprávnění, bude vystaven nebezpečí řešení v neoprávněném podnikání. Cílem této změny je získat přehled o prodejích lihovin a umožnit tak snazší kontrolu prodeje nezdaněného a nekvalitního alkoholu.

Závěrem bych uvedla, že za živnosti koncesované jsou považovány zejména ty činnosti, jejichž provozování je zvláštním právním předpisem vázáno na povolení věcně příslušného orgánu státní správy. Přestože u koncesovaných živností docházelo od počátku jejich vzniku k neustálým změnám, jedno však zůstalo nezměněno. Koncesované živnosti vždy byly a jsou i nadále vykonávány pouze na základě státního souhlasu.

Dovoluji si konstatovat, že cíl bakalářské práce považuji za naplněný a práce by mohla dobře posloužit jako názorný průvodce pro živnostenské podnikání.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje:

1. BABŠICKÁ, V. *Zákon o živnostenském podnikání a zákon o živnostenských úřadech ve znění platném od 1. 1. 1996 s komentářem včetně předpisů souvisejících a vzorů podání*. 1. vydání. Praha : POLYGON, 1996. 266 s. ISBN 80-85967-21-9.
2. BABŠICKÁ, V. *Živnostenský zákon s komentářem včetně prováděcích a souvisejících předpisů a vzorů podání*. 7. aktualizované a zásadně přepracované vydání. Praha : POLYGON, 2004. 407 s. ISBN 80-7273-106-8.
3. BAREŠOVÁ, J. *Historie a současnost podnikání na Příbramsku*, 1. vydání. Žehušice : Nakladatelství a vydavatelství městské knihy, 2003. 247 s. ISBN 80-86699-04-8.
4. BURDEK, L. *Živnostenské podnikání*. Ostrava : Sagit, 2012. 240 s. ISBN 978-80-7208-930-7.
5. BURDEK, L. *Živnostenský zákon a další předpisy regulující podnikání*. Ostrava : Sagit, 2009. 240 s. ISBN 978-80-7208-713-6.
6. DĚDIČ, J., KŘÍŽ, R. *Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)*. 1. vydání. Zlín : Agentury A98, 1991. 159 s.
7. HLEDÍKOVÁ, Z., JANÁK, J., DOBEŠ, J. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Doplněné a aktualizované vydání. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005. 568 s. ISBN 80-7106-709-1.
8. HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2008/2009*. 7. aktualizované vydání. Olomouc : ANAG, 2010. 349 s. ISBN 978-80-7263-477-4.
9. HORZINKOVÁ, E. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. 8. aktualizované vydání. Olomouc : ANAG, 2010. 343 s. ISBN 978-80-7263-615-0.
10. HORZINKOVÁ, E., KOHOUT, A. *Živnostenský zákon a předpisy související*. 9. aktualizované a doplněné vydání. Praha : Linde, 2003. 477 s. ISBN 80-7201-398-X.
11. JANÁČEK, J. *České dějiny doba předbělohorská 1526 – 154, kniha I, díl I. 2.* vydání. Praha : Academia, 1971. 281 s. ISBN 507-21-875.

12. JANÁK, J., HLEDÍKOVÁ, Z. *Dějiny správy v českých zemích do roku 1945*. 1. vydání. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1989. 519 s. ISBN 80-04-21189-5.
13. JAKUBEC, I., JINDRA, Z. a kol. *Dějiny hospodářství českých zemí od počátku industrializace do konce habsburské monarchie*. 1 vydání. Praha : Karolinum, 2006. 471 s. ISBN 80-246-1035-37.
14. KROUPA, P., *Problematika živnostenského podnikání*. Český Těšín : PORADCE, 2006. 288 s. ISSN 12112437.
15. MALÝ, K., SIVÁK, F. *Dějiny státu a práva v Československu do r. 1918*. 1. vydání. Praha : Panorama, 1988. 547 s. 11-104-88 02/25.
16. MATES, P. *Rady podnikatelkám. 287. publikace*, Zlín : MONA, 1991. 79 s. ISBN 80-7026-052-1.
17. PRŮCHA, V. *Hospodářské a sociální dějiny Československa 1918-1992*. 1. vydání. Brno : Doplněk, 2004. 580 s. ISBN 80-7239-147-X.
18. PTÁČKOVÁ, V. *Velký průvodce podnikatele 1998-1999*. 1. vydání. Praha : Academia, 1998. 272 s. ISBN 80-200-0667-2.
19. SCHELLE, K. *Vývoj české veřejné správy*. 1. vydání. Ostrava : KEY Publishing, 2008. 431 s. ISBN 978-80-87071-92-2.
20. ZICHOVÁ, J. *Živnostenské podnikání*. 1. vydání. Ostrava : KEY Publishing, 2008. 196 s. ISBN 978-80-7418-001-9.

Legislativní zdroje:

1. ČESKO. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 87.
2. ČESKO. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 98.
3. ČESKO. Zákon č. 634/2004Sb., o správních poplatcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, částka 215.
4. ČESKO. Nařízení vlády o obsahových náplních jednotlivých živností č. 368/2012 Sb. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2012, částka 137.

Seznam tabulek a grafů

1. Graf 1: Přehled počtu vydaných živnostenských oprávnění koncesovaných živností od roku 1992 do roku 2012 na území České republiky.
2. Graf 2: Přehled počtu vydaných živnostenských oprávnění koncesovaných živností na obecním živnostenském úřadě v Příbrami od roku 1992 do roku 2012.
3. Tab. 1: Počet živnostenských oprávnění vydaných na obecním živnostenském úřadě v Příbrami od roku 2002 do roku 2012.
4. Tab. 2: Počet vydaných koncesovaných živností na území České republiky od roku 1992 do roku 2012.
5. Tab. 3: Počet vydaných koncesovaných živností na obecním živnostenském úřadě v Příbrami od roku 1992 do roku 2012.

Seznam příloh

- I. Počet živnostenských oprávnění vydaných na obecním živnostenském úřadě v Příbrami rozčleněných podle druhu živnosti od roku 2002 do roku 2012.
- II. Přehled počtu vydaných živnostenských oprávnění koncesovaných a ohlašovacích živností na obecním živnostenském úřadě v Příbrami od roku 2002 do roku 2012.
- III. Přehled počtu živnostenských oprávnění ohlašovacích živností, rozdělených na živnosti řemeslné, vázané a volnou, vydaných na obecním živnostenském úřadě v Příbrami od roku 2002 do roku 2012.
- IV. Počet živnostenských oprávnění rozčleněných podle typu podnikatele vydaných na obecním živnostenském úřadě v Příbrami od roku 2002 do roku 2012.
- V. Počet živnostenských oprávnění rozčleněných podle druhu živnosti vydaných na území České republiky od roku 2002 do roku 2012.
- VI. Přehled počtu živnostenských oprávnění rozdělených na živnosti řemeslné, vázané, koncesované a volnou, vydané na území České republiky od roku 2002 do roku 2012.
- VII. Počet živnostenských oprávnění rozčleněných podle typu podnikatele od roku 2002 do roku 2012 vydaných na území České republiky.
- VIII. Počet živnostenských oprávnění rozčleněných podle typu podnikatele vydaných na území České republiky od roku 2002 do roku 2012.
- IX. Vzor jednotného registračního formuláře pro fyzické osoby.
- X. Vzor výpisu z živnostenského rejstříku.

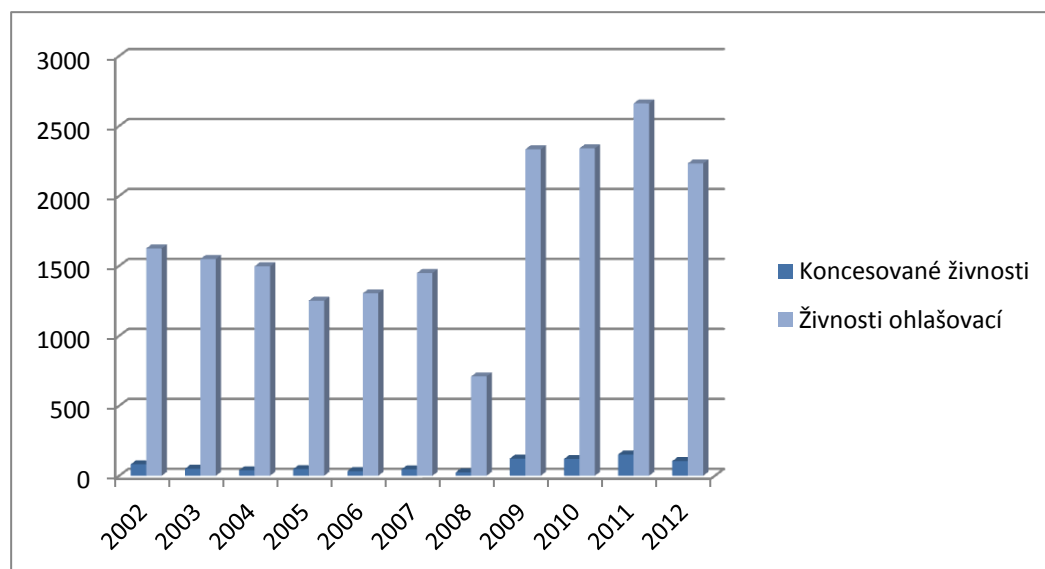
Přílohy

Příloha I.

Druhy živností	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Koncesované živnosti	82	50	39	48	33	46	24	123	120	152	105
Živnosti ohlašovací	1625	1549	1497	1251	1304	1449	710	2333	2340	2661	2232
Řemeslné živnosti	295	336	320	238	254	253	140	525	480	536	515
Vázané živnosti	155	135	110	108	99	97	41	135	169	423	243
Volná živnost	1175	1078	1067	905	951	1099	529	1673	1691	1702	1474
Celkem	1707	1599	1536	1299	1337	1495	734	2456	2460	2813	2337

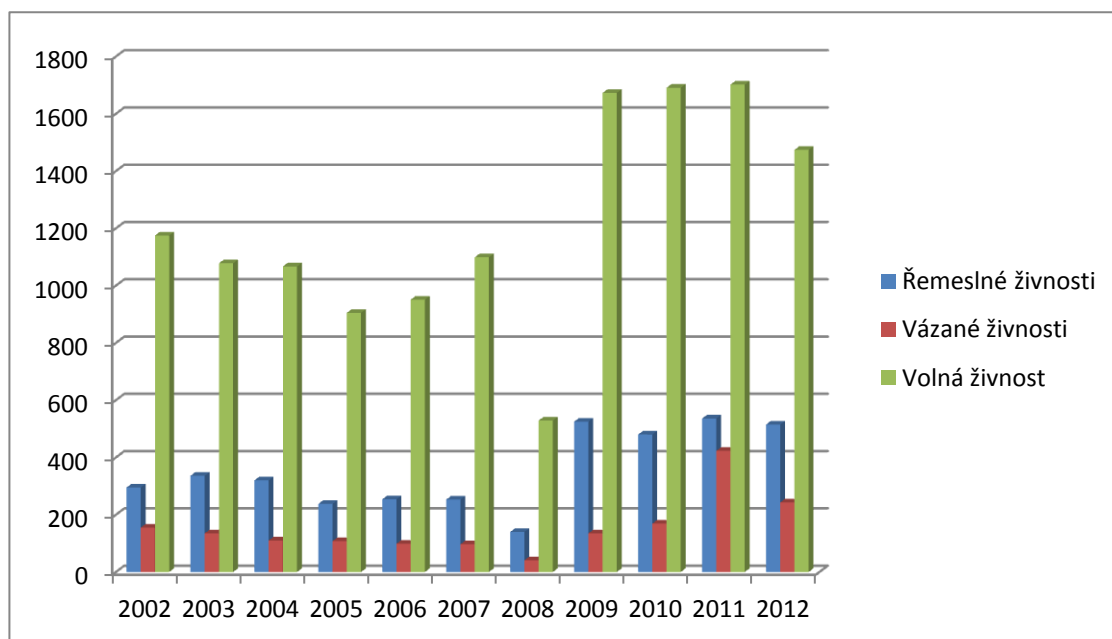
Počet živnostenských oprávnění vydaných na obecním živnostenském úřadě v Příbrami rozčleněných podle druhu živnosti od roku 2002 do roku 2012.

Příloha II.

Přehled počtu vydaných živnostenských oprávnění koncesovaných a ohlašovacích živností na obecním živnostenském úřadě v Příbrami od roku 2002 do roku 2012.

Příloha III.

Přehled počtu živnostenských oprávnění ohlašovacích živností, rozdělených na živnosti řemeslné, vázané a volnou, vydaných na obecním živnostenském úřadě v Příbrami od roku 2002 do roku 2012.

Příloha IV.

Typy podnikatelů	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Fyzická osoba	1215	1159	1054	893	899	1038	487	1579	1742	2002	1628
Právnická osoba	472	421	465	375	398	419	198	319	243	289	272
Fyzická osoba zahraniční	20	19	17	31	37	32	42	242	170	160	149
Právnická osoba zahraniční	0	0	2	0	3	6	7	2	0	0	0
Celkem	1707	1599	1538	1299	1337	1495	734	2142	2155	2451	2049

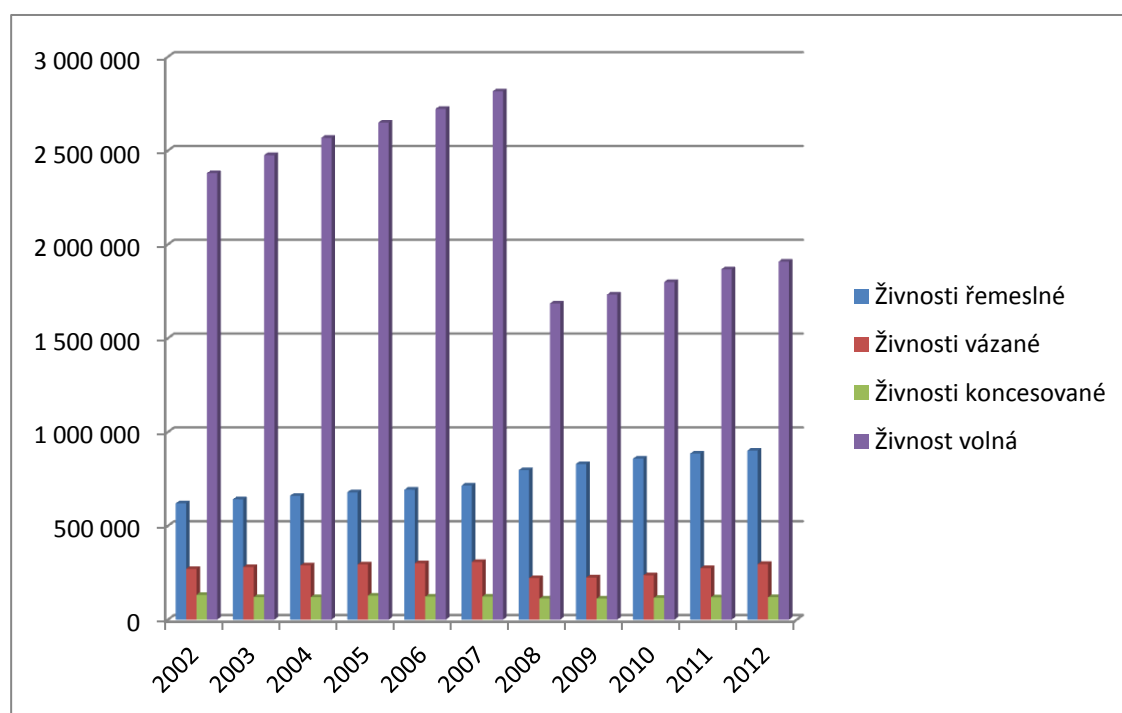
Počet živnostenských oprávnění rozčleněných podle typu podnikatele vydaných na obecním živnostenském úřadě v Příbrami od roku 2002 do roku 2012.

Příloha V.

Stav ke konci roku	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Živnosti řemeslné	619 826	641 291	659 905	678 385	692 582	714 574	796 552	829 476	858 011	885 019	900 714
Živnosti vázané	270 550	280 356	289 179	294 513	300 311	307 777	221 441	224 478	236 158	274 584	296 256
Živnosti koncesované	131 972	120 258	120 326	128 145	122 245	122 593	112 162	112 213	115 742	119 234	119 989
Živnost volná	2 379 801	2 475 750	2 568 032	2 649 516	2 722 487	2 816 126	1 685 245	1 732 659	1 799 532	1 867 176	1 908 413
Celkem platných ŽO	3 402 149	3 517 655	3 637 442	3 750 559	3 837 625	3 961 070	2 815 400	2 898 826	3 009 443	3 146 013	3 225 372

Počet živnostenských oprávnění rozčleněných podle druhu živnosti vydaných na území České republiky od roku 2002 do roku 2012.

Příloha VI.

Přehled počtu živnostenských oprávnění rozdělených na živnosti řemeslné, vázané, koncesované a volnou vydané na území České republiky od roku 2002 do roku 2012.

Příloha VII.

Stav ke konci roku	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ŽO fyzické osoby	2 608 175	2 690 816	2 744 858	2 804 648	2 851 311	2 902 788	2 315 748	2 382 609	2 461 620	2 565 890	2 615 915
ŽO právnické osoby	793 974	826 839	892 584	945 911	986 414	1 058 282	499 652	516 217	547 823	580 123	609 457
ŽO pro cizince	75 661	76 057	80 827	83 841	80 724	85 409	84 488	96 402	101 429	105 119	104 377
Celkem	3 477 810	3 593 712	3 718 269	3 834 400	3 918 449	4 046 479	2 899 888	2 995 228	3 110 872	3 251 132	3 329 749

Počet živnostenských oprávnění vydaných na území České republiky rozčleněných podle typu podnikatele od roku 2002 do roku 2012.

Příloha VIII.

Stav ke konci roku	2 002	2003	2 004	2005	2 006	2007	2 008	2009	2 010	2011	2 012
Fyzické osoby	1 676 221	1 726 683	1 736 800	1 751 940	1 773 785	1 787 057	1 826 928	1 868 756	1 908 925	1 950 323	1 957 218
Právnické osoby	232 085	236 185	246 485	253 942	256 974	267 268	285 496	304 859	324 549	342 918	361 472
Cizinci	60 532	62 293	65 219	67 246	65 722	68 785	77 158	87 753	90 983	93 059	91 040
Podnikatelé celkem	1 968 838	2 025 161	2 048 504	2 073 128	2 096 481	2 123 110	2 189 582	2 261 368	2 324 457	2 386 300	2 409 730

Počet podnikatelů na území České republiky od roku 2002 do roku 2012.

JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ

FYZICKÁ OSOBA

podací razítko

ČÁST A - PODNIKATEL

01 Podnikatel

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) pohlaví ¹⁾ Žena / muž ²⁾	f) rodné příjmení	g) všechna dřívější příjmení	
h) rodinný stav	i) místo narození	j) okres	
k) stát	l) státní občanství	m) datum narození	n) rodné číslo
o) identifikační číslo		p) obchodní firma (jen u osob zapsaných do obchodního rejstříku)	

02 Bydliště

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

03 Místo podnikání

a) místo podnikání trvale shodné s bydlištěm ²⁾	ANO / NE ³⁾		
b) název ulice	c) číslo popisné	d) číslo orientační	e) PSČ
f) název obce	g) část obce		
h) okres	i) stát		

04 Pobyť na území ČR (pro zahraniční osoby) ³⁾

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) povolený pobyt do		

05 Předmět podnikání (u živnosti volně vyznačte čísla oborů činnosti na seznamu)

- ve smyslu § 45 resp. § 50 živnostenského zákona ohlašují živnost resp. žádám o koncesi

pořadové číslo 1.	
-------------------	--

06 Provozovna

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) název provozovny	i) umístění provozovny		
j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně	k) provozovna podléhající kolaudaci ANO / NE ³⁾		
l) předměty podnikání provozované v provozovně dle poř. čísla / u živnosti volně číslo oboru			

07 Odpovědný zástupce

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) státní občanství	f) rodné příjmení	g) datum narození	h) rodné číslo
i) místo narození	j) okres	k) stát	l) pohlaví ¹⁾ žena / muž ²⁾

¹⁾ vyplní pouze fyzická osoba, která nemá přiděleno rodné číslo

²⁾ vyplní pouze osoba, která má adresu místa podnikání shodnou s adresou bydliště

³⁾ vyplní pouze osoba, která má povolený pobyt

08 Bydliště odpovědného zástupce

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) stát		

09 Pobyt odpovědného zástupce na území ČR (pro zahraniční osoby)

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	

10 Datum ustanovení do funkce odpovědného zástupce

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

11 Ustanovení odpovědného zástupce pro předměty podnikání

(pořadové číslo předmětu podnikání)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ČÁST B - OZNÁMENÍ SPRÁVĚ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

- oznamuji ve smyslu zákona č. 582/1991 Sb., následující skutečnosti SSZ v			
a) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti		b) přihlašuji se k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ od	

ČÁST C - OZNÁMENÍ ZDRAVOTNÍ POJIŠTOVNĚ

- oznamuji ve smyslu zákona o veřejném zdravotním pojištění zahájení výkonu samostatné výdělečné činnosti zdravotní pojišťovně v			
a) název zdravotní pojišťovny			b) druh (kód) ZP
c) číslo bankovního účtu / směrový (identifikační) kód	d) výše zálohy		
e) datum zahájení samostatné výdělečné činnosti			

ČÁST D - OZNÁMENÍ PRACOVNÍHO MÍSTA

- oznamuji ve smyslu zákona o zaměstnanosti volné pracovní místo / obsazení volného pracovního místa ¹⁾ ÚP v			
a) místo výkonu práce	b) název profese	c) dle KZAM	d) vznik / obsazenost ¹⁾ ke dni
e) pracovní právní vztah na dobu určitou / neurčitou ¹⁾	f) pracovní doba	g) počet míst	h) výše mzdy
i) požadované vzdělání, praxe	j) zveřejňovat ☐ ANO / ☐ NE		
k) kontaktní osoba na pracovišti	l) poznámky: nabízené výhody, speciální požadavky apod.		

ČÁST E - VYBERTE PROVÁDĚNÉ ÚKONY V JEDNOTLIVÝCH ČÁSTECH

a) pro živnostenský úřad ☐	počet příloh	b) pro SSZ ☐	počet příloh	c) pro zdrav.pojišťovnu ☐	počet příloh
d) pro finanční úřad ☐	počet příloh	e) pro Úřad práce ☐	počet příloh		

ČÁST F – ADRESA PRO DORUČOVÁNÍ

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce	g) okres	
h) adresu použít i pro následující řízení ☐ ANO / ☐ NE			

ČÁST G – DOPLŇJÍCÍ ÚDAJE

a) telefon	b) datová schránka	c) e-mail
------------	--------------------	-----------

jméno podatele	příjmení podatele	vlastnoručný podpis
v	dne	

Vzor jednotného registračního formuláře pro fyzické osoby.

Městský úřad Příbram
obecní živnostenský úřad
261 19 Příbram I, Tyršova 108

Č. j.: **MěÚPB-OŽÚ** /2013/IK/3
Sp. značka: **MěÚPB-OŽÚ** /2013/IK

Výpis z živnostenského rejstříku

Jméno a příjmení:
Rodné číslo:
Datum narození:
Bydliště:
Místo podnikání:
Identifikační číslo:

Živnostenské oprávnění č. 1

Předmět podnikání: **Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona**
Obory činnosti: **Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků
Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti**
Vznik oprávnění: **23.02.2011**
Doba platnosti oprávnění: **na dobu neurčitou**

Úřad příslušný podle § 71 odst. 2 živnostenského zákona: **Městský úřad Příbram**

V Příbrami dne 21.02.2013

referent oddělení registračního

ID RZP: ---
Číslo případu:

Strana 1

ZIV 2.0p042/1020 VYP 0241/032

Vzor výpisu z živnostenského rejstříku.